VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

26.6.2026 (12.5 Bính Ngọ)

Số 76 (4367)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Mỗi thanh niên khi bước ra thế giới phải là hình ảnh đẹp của đất nước

[3]

KHAI MẠC NGÀY HỘI GIA ĐÌNH VIỆT NAM NĂM 2026:

Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng

[12+13]

Trong đời sống đương đại, việc gìn giữ nếp nhà, gây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc là một trong những yếu tố góp phần tạo nên quốc gia thịnh vượng. Trong ảnh: Gia đình ba thế hệ của nghệ nhân tranh dân gian Đông Hồ (Bắc Ninh) Nguyễn Hữu Quả luôn trân trọng, trao truyền nghề truyền thống **Ảnh: TR.HUẤN**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Vài suy nghĩ về Bộ chỉ số văn hóa quốc gia

● **TS PHAN THANH HẢI**

Việc Bộ VHTTDL xây dựng Bộ chỉ số văn hóa quốc gia (V-Culture Index) là một tín hiệu đáng mừng đối với ngành Văn hóa nói riêng và công tác quản lý nhà nước nói chung. Trong bối cảnh đất nước đang đẩy mạnh chuyển đổi số, hoàn thiện thể chế phát triển và hiện thực hóa các mục tiêu mà Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị đã đề ra, việc hình thành một hệ thống chỉ số để đo lường sự phát triển văn hóa là yêu cầu tất yếu và cũng là bước đi mang tính đột phá.

(Xem tiếp trang 2)

Vĩnh Long cần trở thành điểm đến về văn hóa, du lịch của khu vực

[8]

Chờ đón sắc màu lung linh văn hóa Chăm

[9]

NGUY CƠ SẠT LỞ ĐÁ ĐE DỌA DI TÍCH CHÙA ĐỤC VÀ NÚI LỬA GIẾNG TIỀN (LÝ SƠN, QUẢNG NGÃI):

Vẫn chưa có giải pháp cấp thiết

[5]

Đẩy nhanh "Chiến dịch 500 ngày đêm" tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ

Hôm qua 25.6, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà, Trưởng ban Chỉ đạo quốc gia đã chủ trì Hội nghị Sơ kết 6 tháng đầu năm và triển khai phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2026 của Ban Chỉ đạo quốc gia về tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ. Hội nghị được tổ chức trực tiếp tại Trụ sở Chính phủ và kết nối trực tuyến với 34 địa phương, 7 quân khu.

Chỉ đạo Hội nghị, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà nhấn mạnh tính cấp bách của "Chiến dịch 500 ngày đêm" đang bước vào giai đoạn đếm ngược, là nhiệm vụ trọng tâm của trọng tâm, thể hiện truyền thống văn hóa "Uống nước nhớ nguồn" và trách nhiệm chính trị thiêng liêng của toàn hệ thống, hướng tới mục tiêu đặc biệt kỷ niệm 80 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ (27.7.2027).

Đánh giá về chặng đường 6 tháng qua, Phó Thủ tướng ghi nhận những kết quả tích cực, tạo dư luận xã hội tốt và sự lan tỏa văn hóa tri ân sâu rộng. Các Quân khu và nhiều địa phương đã vào cuộc quyết liệt, đạt được những kết quả ban đầu ấn tượng... Phó Thủ tướng cũng thẳng thắn chỉ ra những khó khăn, hạn chế, bất cập như hoạt động tuyên truyền ở một số nơi chưa đạt yêu cầu, chưa mang lại sức lan tỏa và hiệu quả như mong muốn; một số địa phương chưa thực sự chú trọng và dành sự quan tâm đúng mức cho công tác truyền thông của Chiến dịch; Phần mềm quản lý Chiến dịch còn hạn chế, chưa tích hợp thông tin về việc thu thập mẫu ADN thân nhân liệt sĩ…

Định hướng công tác 6 tháng cuối năm, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà yêu cầu Ban Chỉ đạo, các ngành chức năng và địa phương phấn đấu tìm kiếm, quy tập trên 3.000 hài cốt liệt sĩ; hoàn thành việc lấy mẫu hài cốt liệt sĩ chưa có thông tin (trừ phần mộ trước năm 1954); lấy mẫu sinh phẩm thân nhân liệt sĩ trên 100.000 mẫu; giám định ADN khoảng 10.000 mẫu; hoàn thành rà phá bom mìn tại vùng trọng điểm, vùng lõi Tuyên Quang, Lạng Sơn; hoàn thành cơ sở dữ liệu liệt sĩ, mộ liệt sĩ, nghĩa trang liệt sĩ, cơ sở dữ liệu quốc gia về người có công bảo đảm đúng, đủ, sạch, sống, dùng chung. Cùng với đó, tiếp tục tăng cường hợp tác quốc tế với Lào, Campuchia và các đối tác như Hoa Kỳ trong khai thác, trao đổi thông tin, dữ liệu, kỷ vật chiến tranh.

Phó Thủ tướng cũng đề nghị các cơ quan báo chí tiếp tục lan tỏa những cách làm, những tấm gương trách nhiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, tạo động lực để các lực lượng tham gia với tinh thần tận tâm, trách nhiệm. Nhấn mạnh công tác tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ là "việc khó nhất trong những việc khó", Phó Thủ tướng cho rằng khó khăn lớn nhất với công tác này là hiện nay nguồn thông tin, đặc biệt là nhân chứng lịch sử, đang ngày càng ít đi theo thời gian. Theo Phó Thủ tướng, nếu không khẩn trương tranh thủ các nguồn tư liệu, ký ức của những nhân chứng còn sống, trong khoảng 5-7 năm tới công tác tìm kiếm, xác minh thông tin sẽ gặp nhiều thách thức hơn.

T.SƯƠNG

Vài suy nghĩ...

(Tiếp theo trang 1)

Từ trước đến nay, văn hóa luôn được xác định là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh của dân tộc. Tuy nhiên, so với các lĩnh vực kinh tế, tài chính hay đầu tư, việc đo lường mức độ phát triển văn hóa vẫn là một thách thức không nhỏ. Nhiều thành tựu văn hóa được ghi nhận thông qua các báo cáo chuyên đề, các phong trào, các danh hiệu hay những đánh giá mang tính định tính. Điều đó khiến cho việc theo dõi, so sánh và hoạch định chính sách đôi khi chưa có đủ cơ sở dữ liệu khoa học.

Chính vì vậy, việc xây dựng Bộ chỉ số văn hóa quốc gia có thể xem là một bước chuyển quan trọng từ tư duy quản lý sang tư duy quản trị văn hóa hiện đại; từ đánh giá cảm tính sang đánh giá dựa trên dữ liệu; từ cách tiếp cận theo từng hoạt động riêng lẻ sang nhìn nhận văn hóa như một hệ sinh thái phát triển tổng thể. Qua nghiên cứu dự thảo (ban hành kèm công văn ngày 19.6.2026), có thể thấy cơ quan soạn thảo đã dành nhiều công sức để xây dựng một khung chỉ số tương đối toàn diện, bao quát hầu hết các lĩnh vực quan trọng của đời sống văn hóa. Từ thể chế, chính sách, nguồn lực, hạ tầng văn hóa đến tiếp cận và tham gia văn hóa, di sản văn hóa, chuyển đổi số, công nghiệp văn hóa và sáng tạo đều đã được đưa vào hệ thống đánh giá.

Điều đáng ghi nhận là nhiều nội dung vốn trước đây khó lượng hóa nay đã được chuyển hóa thành các chỉ số cụ thể. Các vấn đề như công khai minh bạch thông tin, sự tham gia của cộng đồng, số hóa dữ liệu văn hóa, dịch vụ công trực tuyến hay xã hội hóa nguồn lực văn hóa đều được xem xét trong bộ tiêu chí. Đây là cách tiếp cận phù hợp với xu thế quản trị hiện đại của thế giới cũng như các khuyến nghị của UNESCO về đo lường phát triển văn hóa bền vững.

Một điểm tích cực khác là bộ chỉ số đã thể hiện rõ tinh thần của thời đại số. Nếu như trước đây việc đánh giá phát triển văn hóa chủ yếu dựa trên số lượng thiết chế, hoạt động hay phong trào thì nay các yếu tố dữ liệu, chuyển đổi số, năng lực quản trị và khả năng tiếp cận của người dân đã được quan tâm nhiều hơn. Điều này cho thấy văn hóa đang được nhìn nhận không chỉ là lĩnh vực bảo tồn các giá trị truyền thống mà còn là một không gian phát triển năng động, gắn với đổi mới sáng tạo và công nghệ.

Từ góc độ địa phương, đặc biệt là các địa phương có nhiều tiềm năng văn hóa và di sản như Huế, Hà Nội, Quảng Nam hay Ninh Bình, việc có một bộ công cụ đánh giá thống nhất trên phạm vi toàn quốc sẽ giúp các địa phương nhìn rõ hơn vị trí của mình, xác định những mặt mạnh cần phát huy và những lĩnh vực cần tiếp tục đầu tư trong thời gian tới. Đương nhiên, cũng như bất kỳ bộ chỉ số nào trong giai đoạn đầu xây dựng, V-Culture Index vẫn còn những nội dung có thể tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện thêm. Đây là điều hoàn toàn bình thường đối với một công cụ mới, nhất là trong lĩnh vực văn hóa vốn rất rộng, đa dạng và luôn vận động cùng đời sống xã hội.

Chẳng hạn, nhiều ý kiến từ các địa phương mong muốn bộ chỉ số trong tương lai có thể phản ánh sâu hơn chất lượng và hiệu quả của các hoạt động văn hóa bên cạnh các yếu tố về nguồn lực và điều kiện phát triển. Một số địa phương cũng đề xuất nghiên cứu thêm các chỉ số liên quan đến mức độ hài lòng của người dân, môi trường văn hóa, đóng góp của văn hóa đối với tăng trưởng kinh tế, sự phát triển của công nghiệp văn hóa hoặc giá trị mà di sản văn hóa tạo ra cho cộng đồng.

Đối với các đô thị di sản như Huế, việc đánh giá vai trò của di sản với tư cách là nguồn lực phát triển cũng là một nội dung rất đáng được quan tâm trong các giai đoạn hoàn thiện tiếp theo. Thực tiễn cho thấy di sản ngày nay không chỉ là đối tượng bảo tồn mà còn là nền tảng cho du lịch văn hóa, công nghiệp sáng tạo, giáo dục, nghiên cứu và nhiều hoạt động kinh tế, xã hội khác. Tương tự, trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ, các nội dung liên quan đến văn hóa số, bảo tàng số, thư viện số, dữ liệu số hay các ngành công nghiệp sáng tạo mới cũng có thể sẽ được tiếp tục nghiên cứu để từng bước bổ sung vào hệ thống đánh giá trong tương lai.

Tuy nhiên, điều quan trọng nhất ở thời điểm hiện nay không phải là đòi hỏi một bộ chỉ số hoàn hảo ngay từ đầu, mà là ghi nhận nỗ lực rất lớn của Bộ VHTTDL trong việc đặt những viên gạch đầu tiên cho một hệ thống đo lường phát triển văn hóa quốc gia. Đây là công việc khó, đòi hỏi sự tham gia của nhiều ngành, nhiều lĩnh vực và sự đồng thuận của các địa phương.

Việc dự thảo được đưa ra lấy ý kiến rộng rãi chính là cơ hội để các cơ quan quản lý, các nhà nghiên cứu, chuyên gia và địa phương cùng tham gia đóng góp, bổ sung và hoàn thiện. Có thể tin tưởng rằng với quá trình tiếp thu, chỉnh lý và hoàn thiện trong thời gian tới, Bộ chỉ số văn hóa quốc gia sẽ ngày càng phản ánh đầy đủ hơn thực tiễn phát triển văn hóa của đất nước, đồng thời trở thành công cụ hữu hiệu phục vụ công tác hoạch định chính sách và quản trị văn hóa trong giai đoạn mới.

Có lẽ, giá trị lớn nhất của V-Culture Index không chỉ nằm ở những con số sẽ được công bố trong tương lai, mà còn ở việc nó góp phần tạo dựng một tư duy mới: Văn hóa không chỉ cần được trân trọng và đầu tư, mà còn cần được đo lường, đánh giá và quản trị bằng những phương pháp khoa học. Đó cũng chính là tiền đề để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, nguồn lực phát triển và động lực tăng trưởng bền vững của đất nước trong thế kỷ XXI. ■

Đầu tư 80 tỉ đồng tu bổ hệ thống tường Hoàng thành Huế

Ban quản lý dự án di tích Cố đô Huế thuộc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế vừa cho biết, trong giai đoạn từ năm 2026 - 2028, TP Huế đầu tư 80 tỉ đồng để tu bổ, phục hồi, tôn tạo các đoạn tường của Hoàng thành Huế (Đại Nội Huế), cùng với lan can kè đá hồ ngoại Kim Thủy bị hư hỏng.

Tổng chu vi hệ thống tường Hoàng thành Huế cần nghiên cứu tu bổ, phục hồi là khoảng 2.400m. Đây là vòng thành thứ hai nằm bên trong Kinh thành Huế, ở bờ Bắc sông Hương thuộc phường Phú Xuân, không chỉ là một công trình phòng thủ mà còn có vai trò đặc biệt quan trọng để bảo vệ các cung điện của triều đình, cùng các miếu thờ tổ tiên của nhà Nguyễn và Tử Cấm Thành. Hệ thống tường Hoàng thành Huế mỗi mặt dài khoảng 600m, được xây bằng gạch, cao 4m và dày 1m. Xung quanh hệ thống tường thành này được bảo vệ bởi hệ thống hào và hồ có chung tên gọi là Kim Thủy.

Trải qua hàng trăm năm, chịu ảnh hưởng khắc nghiệt của thời tiết, hệ thống tường Hoàng thành Huế đã xuống cấp nghiêm trọng ở nhiều điểm, nhất là ở mặt phía Bắc và phía Đông. Đầu tháng 11.2025, tại đây đã xảy ra sự cố sập đổ một đoạn tường Hoàng thành mặt phía Bắc, giáp đường Đặng Thái Thân, cách cửa Hòa Bình khoảng 180m về phía Đông. Đoạn tường bị sập đổ có chiều dài 14,2m, cao trung bình khoảng 4,3m. Nguyên nhân là do ảnh hưởng của đợt mưa lũ lớn kéo dài cuối tháng 10, đầu tháng 11.2025. Công tác phục hồi đoạn tường Hoàng thành này đến đầu tháng 6.2026 mới hoàn thành, với kinh phí khoảng 1,2 tỉ đồng.

P.V

Cà Mau phát động Chương trình trọng điểm về kích cầu du lịch

Theo kế hoạch tổ chức các hoạt động kỷ niệm một năm hợp nhất tỉnh và thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp do Phó Chủ tịch UBND tỉnh Cà Mau Ngô Vũ Thăng vừa ký ban hành, Cà Mau sẽ phát động Chương trình trọng điểm kích cầu du lịch năm 2026 nhằm quảng bá tiềm năng và khẳng định Cà Mau là điểm đến an toàn, thân thiện, hấp dẫn, giàu bản sắc văn hóa.

Theo đó, UBND tỉnh Cà Mau yêu cầu đẩy mạnh các hoạt động kích cầu du lịch thông qua khuyến khích các đơn vị kinh doanh dịch vụ du lịch xây dựng chương trình ưu đãi, giảm giá dịch vụ tham quan, lưu trú, ăn uống, vui chơi giải trí… nhằm thu hút khách du lịch trong và ngoài nước đến với Cà Mau. Đẩy mạnh khảo sát, xây dựng và đưa vào khai thác các sản phẩm du lịch mới, đặc trưng; tiếp tục hoàn thiện và phát triển sản phẩm du lịch "Đêm U Minh huyền thoại" gắn với trải nghiệm sinh thái, văn hóa và ẩm thực địa phương; tổ chức giới thiệu sản phẩm đến các doanh nghiệp lữ hành và đối tác du lịch.

Triển khai các hoạt động xây dựng môi trường du lịch xanh, sạch, đẹp; phát động phong trào nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch trên địa bàn tỉnh; xây dựng hình ảnh người dân Cà Mau thân thiện, mến khách, ứng xử văn minh với khách du lịch. Đồng thời tổ chức các hoạt động văn hóa, ẩm thực, trải nghiệm du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng gắn với đặc trưng văn hóa, lịch sử và tài nguyên du lịch địa phương. Đẩy mạnh liên kết phát triển du lịch với các địa phương trong vùng Đồng bằng sông Cửu Long và các tỉnh, thành phố trong cả nước nhằm hình thành các sản phẩm, tuyến du lịch liên vùng hấp dẫn.

Qua đó, góp phần thúc đẩy tăng trưởng du lịch và thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, đặc biệt là thi đua đạt mục tiêu tăng trưởng hai con số trong năm nay.

HOÀNG HẢI

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Mỗi thanh niên khi bước ra thế giới phải là hình ảnh đẹp của đất nước

Sáng qua 25.6, tại Hà Nội, Đại hội đại biểu toàn quốc Đoàn TNCS Hồ Chí Minh lần thứ XIII, nhiệm kỳ 2026-2031 đã chính thức khai mạc với sự tham gia của 788 đại biểu ưu tú, đại diện cho hơn 5,1 triệu đoàn viên và gần 22 triệu thanh niên cả nước. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dự Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XIII.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại Đại hội **Ảnh: TTXVN**

Phát biểu chỉ đạo Đại hội, đánh giá nhiệm kỳ vừa qua, công tác Đoàn và phong trào thiếu niên, nhi đồng có nhiều đổi mới, thiết thực hơn, hiện đại hơn, gần thanh niên hơn, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhiệt liệt biểu dương, ghi nhận và chúc mừng những kết quả, thành tích rất đáng trân trọng của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và tuổi trẻ cả nước trong nhiệm kỳ qua. Bên cạnh những kết quả đó, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước cũng thẳng thắn nhìn nhận những hạn chế, bất cập...

Cơ bản tán thành với phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp nêu trong dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhấn mạnh, phải làm sâu sắc hơn công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, bồi đắp lòng yêu nước, bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống và khát vọng cống hiến cho thanh niên. Giáo dục lý tưởng cho thanh niên không chỉ là truyền đạt nghị quyết, tổ chức sinh hoạt chính trị, càng không thể dừng ở khẩu hiệu. Điều quan trọng là làm cho thanh niên hiểu đúng, tin mãnh liệt, hành động tự giác. Đoàn phải giáo dục bằng lý lẽ đúng, sự thật thuyết phục, tấm gương gần gũi, đối thoại chân thành và môi trường rèn luyện thực tiễn. Trên không gian mạng, Đoàn phải hiện diện mạnh mẽ, thông minh, nhân văn; biết lắng nghe, nói đúng điều thanh niên cần, nói bằng cách thanh niên hiểu; lan tỏa điều tốt đẹp, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với thông tin xấu độc, tin giả, lối sống thực dụng, lệch chuẩn, vô cảm. Mỗi cán bộ Đoàn phải là người truyền cảm hứng; mỗi cơ sở Đoàn là điểm tựa niềm tin; mỗi đoàn viên là hạt nhân tích cực trong cộng đồng.

Xây dựng thế hệ thanh niên Việt Nam học tập suốt đời, làm chủ khoa học - công nghệ, tiên phong trong đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế. Thanh niên không thể chỉ học để có bằng cấp, mà phải học để làm người, làm việc, sáng tạo, làm chủ cuộc sống và phụng sự Tổ quốc. Mỗi bạn trẻ cần hình thành thói quen tự học, luyện ngoại ngữ, rèn kỹ năng số, kỹ năng nghề nghiệp, tư duy phản biện, khả năng hợp tác và năng lực thích ứng với biến đổi nhanh của xã hội và thị trường lao động. Đoàn phải cổ vũ mạnh mẽ tinh thần "thanh niên Việt Nam làm chủ tương lai bằng tri thức, bản lĩnh và sáng tạo"; tạo môi trường để người trẻ nghiên cứu khoa học, khởi nghiệp sáng tạo, ứng dụng trí tuệ nhân tạo, phát triển kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn; kết nối thanh niên với nhà trường, viện nghiên cứu, doanh nghiệp, chuyên gia, thị trường và trí thức trẻ Việt Nam toàn cầu; phải giúp thanh niên biến ước mơ thành năng lực, biến năng lực thành sản phẩm, biến sản phẩm thành giá trị cho đất nước.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước yêu cầu, đổi mới mạnh mẽ các phong trào hành động cách mạng theo hướng thiết thực, chuyên sâu, có sản phẩm cụ thể và tác động xã hội rõ ràng. Mỗi phong trào cần trả lời rõ: Phục vụ ai, giải quyết việc gì, tạo sản phẩm gì, để lại mô hình gì, phát hiện cán bộ nào, bồi dưỡng đoàn viên ưu tú nào? Thanh niên tình nguyện phải đi vào việc khó, việc mới, việc ở cơ sở; tham gia chuyển đổi số cộng đồng, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, bảo vệ môi trường, phòng chống thiên tai, chăm lo an sinh xã hội, hỗ trợ biên giới, hải đảo. Tuổi trẻ sáng tạo phải gắn với nâng cao năng suất lao động, cải cách hành chính, phát triển khoa học - công nghệ, giải quyết vấn đề thực tiễn. Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc phải góp phần bảo vệ chủ quyền, an ninh mạng, an ninh văn hóa, an ninh con người; giữ gìn trật tự, an toàn xã hội từ cơ sở.

Đồng hành thiết thực hơn với thanh niên trong học tập, lao động, lập thân, lập nghiệp, khởi nghiệp và phát triển toàn diện. Đoàn cần chăm lo tốt hơn việc hướng nghiệp, đào tạo kỹ năng, hỗ trợ việc làm, khởi nghiệp, nhà ở, đời sống văn hóa, sức khỏe thể chất và tinh thần của thanh niên; phải quan tâm nhiều hơn đến thanh niên công nhân, nông thôn, sau xuất ngũ, dân tộc thiểu số, tôn giáo, yếu thế, khuyết tật, hoàn lương, thanh niên Việt Nam ở nước ngoài; không để những ước mơ chính đáng của tuổi trẻ bị bỏ lại phía sau vì thiếu thông tin, thiếu cơ hội, thiếu điểm tựa và thiếu niềm tin; đồng hành với thanh niên là mở đường, tiếp sức, trao niềm tin, giao việc, tạo môi trường để thanh niên tự tin trưởng thành.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ, xây dựng Đoàn vững mạnh toàn diện, thật sự là đội dự bị tin cậy của Đảng và môi trường rèn luyện cán bộ trẻ cho hệ thống chính trị. Xây dựng Đoàn là góp phần xây dựng Đảng trong thanh niên. Tổ chức Đoàn phải vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và hành động; phải gần thanh niên, hiểu thanh niên, tin thanh niên, giao việc và dẫn dắt thanh niên trưởng thành. Cán bộ Đoàn thời kỳ mới phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, phương pháp dân vận tốt, năng lực tổ chức phong trào, năng lực số, năng lực tham mưu chính sách, khả năng đối thoại và xử lý vấn đề mới phát sinh trong thanh niên. Mỗi cán bộ Đoàn phải là tấm gương về học tập, đổi mới, dấn thân, nói đi đôi với làm; không hành chính hóa, không xa cơ sở, không chỉ giỏi tổ chức sự kiện mà yếu tổ chức thanh niên hành động.

Đoàn cần nâng cao chất lượng đoàn viên, sinh hoạt chi đoàn, tổ chức cơ sở Đoàn. Sinh hoạt Đoàn phải tránh hình thức, tăng đối thoại, rèn luyện, việc cụ thể. Việc giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng phải coi trọng chất lượng, dựa trên bản lĩnh chính trị, đạo đức, năng lực hành động, uy tín trong thanh niên và kết quả rèn luyện qua thực tiễn. Đoàn phải thực sự là môi trường phát hiện, bồi dưỡng, thử thách, cung cấp nguồn cán bộ trẻ chất lượng cao cho Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và hệ thống chính trị.

Để Đoàn TNCS Hồ Chí Minh hoàn thành tốt nhiệm vụ trong giai đoạn mới, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị, cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các Ban, Bộ, ngành, địa phương tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu niên. Công tác thanh niên là trách nhiệm của Đảng, Nhà nước, cả hệ thống chính trị, gia đình, nhà trường và xã hội; không phải nhiệm vụ riêng của Đoàn. Cấp ủy các cấp cần lãnh đạo, định hướng, giao nhiệm vụ, kiểm tra, đánh giá công tác Đoàn bằng kết quả thực chất. Chính quyền các cấp cần cụ thể hóa chính sách học tập, việc làm, nhà ở, khởi nghiệp, thiết chế văn hóa, thể thao, sức khỏe tinh thần, môi trường sáng tạo cho thanh niên. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội cần phối hợp chặt chẽ với Đoàn trong tập hợp, giáo dục, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của thanh niên.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước khẳng định, đất nước đang cần ở thanh niên một tinh thần mới: Nghĩ rộng hơn, học nhanh hơn, làm tốt hơn, sống đẹp hơn, trách nhiệm hơn và cống hiến nhiều hơn. Đảng, Nhà nước và nhân dân đặt niềm tin tưởng sâu sắc vào thế hệ trẻ Việt Nam. Niềm tin ấy phải được thể hiện bằng hành động cụ thể.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước mong muốn, mỗi thanh niên Việt Nam hãy nuôi dưỡng hoài bão lớn nhưng cần bắt đầu từ những việc thường ngày: Học tập nghiêm túc, lao động sáng tạo, sống trung thực, kỷ luật, nhân ái, trách nhiệm; tự hào về dân tộc, yêu thương đồng bào, tôn trọng pháp luật, bảo vệ lẽ phải, dấn thân vì việc chung. Mỗi thanh niên Việt Nam khi bước ra thế giới phải là một hình ảnh đẹp của đất nước: Tự tin về tri thức, đàng hoàng về nhân cách, sâu sắc về văn hóa, trách nhiệm với Tổ quốc và thân thiện với bạn bè quốc tế.

P.V (tổng hợp)

Xây dựng văn hóa trên môi trường số là nhiệm vụ chiến lược

ĐÌNH TOÁN

Trong bối cảnh không gian mạng ngày càng xuất hiện nhiều thách thức từ thông tin sai lệch, nội dung độc hại đến những hành vi phản văn hóa, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm nhấn mạnh yêu cầu về xây dựng hệ sinh thái thông tin điện tử an toàn, lành mạnh, sáng tạo và tôn trọng các giá trị văn hóa Việt Nam.

Đây cũng là định hướng trọng tâm được đặt ra tại Hội nghị sơ kết 6 tháng đầu năm 2026, định hướng hoạt động 6 tháng cuối năm của lĩnh vực thông tin điện tử, vừa diễn ra do Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử (PTTH&TTĐT) tổ chức.

Sự biến tướng, dịch chuyển của các hành vi vi phạm

Theo Phó Cục trưởng Cục PTTH&TTĐT Nguyễn Thị Thanh Huyền, 6 tháng đầu năm cho thấy bước chuyển trọng tâm của lĩnh vực thông tin điện tử từ hoàn thiện khuôn khổ pháp lý sang tổ chức thực thi đồng bộ, hiệu quả các quy định mới trong thực tiễn. Đặc biệt việc thực hiện triển khai Nghị định số 147/2024/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ internet và thông tin trên mạng đã góp phần nâng cao chất lượng quản lý, thúc đẩy sự phát triển của các mạng xã hội trong nước theo hướng chuyên biệt hóa, đa dịch vụ và tăng cường trách nhiệm của các chủ thể tham gia môi trường mạng.

Tuy nhiên, thực tiễn triển khai cũng cho thấy một số nội dung cần tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện như quản lý các nền tảng số có tính năng cho phép người sử dụng tạo lập và phát hành nội dung số quy mô lớn; trách nhiệm của các nền tảng xuyên biên giới; công tác bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng và yêu cầu đẩy mạnh phân cấp, phân quyền gắn với ứng dụng công nghệ trong quản lý nhà nước… Một trong những hạn chế cần được giải quyết hiện nay là nhận thức và mức độ tuân thủ pháp luật của một số tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân còn hạn chế. Việc chưa thực sự nắm vững các quy định pháp luật về quản lý nội dung đã dẫn đến tình trạng cung cấp thông tin thiếu kiểm soát, đôi khi vi phạm quy định.

Đi sâu vào thực tế, Phó Giám đốc Sở VHTT Hà Nội Nguyễn Thị Mai Hương nhận định, không gian mạng giờ đây được coi như "môi trường sống" thứ hai của người dân. Đây còn được coi là hạ tầng quan trọng phục vụ phát triển kinh tế số, xã hội số và công dân số. Thế nhưng, điều đáng lo ngại là tốc độ phát triển của môi trường số dường như đang vượt xa các phương thức quản lý truyền thống. Tình trạng "báo hóa" trên các trang thông tin điện tử tổng hợp đã giảm nhưng lại xuất hiện dưới các hình thức mới, thông qua các fanpage, hội, nhóm cộng đồng, kênh TikTok, YouTube hoặc những tài khoản cá nhân có lượng người theo dõi lớn… Một số chủ đề bị các kênh này lợi dụng để khai thác dưới góc độ giật gân nhằm thu hút tương tác và doanh thu quảng cáo.

"Điều đáng lo ngại là sự phát triển nhanh chóng của trí tuệ nhân tạo (AI) đã làm xuất hiện nhiều hình thức vi phạm mới như deepfake, giả mạo hình ảnh, giọng nói của lãnh đạo cơ quan nhà nước hoặc người nổi tiếng nhằm phát tán thông tin sai lệch, lừa đảo", bà Hương thông tin.

Quản lý đi đôi với kiến tạo không gian phát triển

Cần nhìn nhận rằng, lĩnh vực thông tin điện tử đang bước vào giai đoạn phát triển mới với nhiều thay đổi mang tính căn bản. Nếu trước đây trọng tâm là quản lý nội dung thông tin thì hiện nay đang chuyển dần sang quản lý hệ sinh thái số, dữ liệu, thuật toán và các tác động xã hội do công nghệ tạo ra.

Trước những tồn tại trong lĩnh vực thông tin điện tử, phát biểu chỉ đạo tại hội nghị, Thứ trưởng Phan Tâm khẳng định phải đổi mới mạnh mẽ tư duy quản lý nhà nước; không thể quản lý lĩnh vực thông tin điện tử bằng tư duy của ngày hôm qua đối với những công nghệ của ngày mai. Theo đó, Thứ trưởng nhấn mạnh phải đổi mới tư duy theo hướng lấy pháp luật làm nền tảng, lấy công nghệ làm công cụ và lấy đối thoại, đồng hành làm phương thức quản lý; chuyển từ tư duy quản lý từng nội dung riêng lẻ sang tư duy quản trị toàn bộ hệ sinh thái số. Quản lý phải hướng tới phát triển; phát triển phải đặt trên nền tảng pháp luật, đạo đức xã hội và các giá trị văn hóa Việt Nam.

Cụ thể, Thứ trưởng cho biết, lực lượng truyền thông xã hội, các nhà sáng tạo nội dung số và người có ảnh hưởng trên mạng đang ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc định hình dư luận và lan tỏa thông tin. Vấn đề đặt ra là cần sớm định danh rõ vị thế của lực lượng này trong hệ sinh thái truyền thông quốc gia. Đồng thời, phải phát huy vai trò phối hợp giữa cơ quan báo chí, nền tảng số, doanh nghiệp công nghệ, KOLs, MCN và các nhà sáng tạo nội dung trong lan tỏa các giá trị tốt đẹp về đất nước, con người và văn hóa Việt Nam. Xây dựng văn hóa trên môi trường số cần được xác định là nhiệm vụ chiến lược, lâu dài của quốc gia.

> *"Phải nỗ lực để khẳng định không gian mạng Việt Nam không phải là nơi phát tán thông tin độc hại, lệch chuẩn, vi phạm pháp luật. Quản lý phải đi đôi với kiến tạo không gian phát triển để xây dựng hệ sinh thái thông tin điện tử lành mạnh, năng động, giàu sức sáng tạo và đậm đà bản sắc văn hóa Việt Nam."*
>
> **(Thứ trưởng PHAN TÂM)**

Trong bối cảnh các nền tảng xuyên biên giới tiếp tục chi phối mạnh mẽ dòng chảy thông tin, yêu cầu đặt ra là phải quản lý quyết liệt, thống nhất và hiệu quả hơn. Việc quản lý cần bảo đảm nguyên tắc thượng tôn pháp luật, đồng thời không hạn chế quyền tiếp cận thông tin chính đáng của người dân. Mục tiêu xử lý không chỉ dừng ở việc ngăn chặn, gỡ bỏ nội dung vi phạm mà phải hướng tới xây dựng môi trường số minh bạch. Trong đó, các nền tảng xuyên biên giới thực hiện đầy đủ trách nhiệm tương đương các mạng xã hội trong nước, đồng hành với cơ quan quản lý trong lan tỏa thông tin tích cực và tạo giá trị cho cộng đồng.

Đối với thúc đẩy phát triển các nền tảng số, mạng xã hội trong nước, Thứ trưởng Phan Tâm yêu cầu việc xây dựng và phát triển các nền tảng nội địa cần được định hướng theo tiêu chí tuân thủ pháp luật, đáp ứng nhu cầu, thị hiếu người dùng Việt Nam và góp phần lan tỏa các giá trị văn hóa tốt đẹp. Đây cũng là cách tiếp cận cụ thể hóa quan điểm "vừa xây, vừa chống": Chủ động xây dựng hệ sinh thái nội dung sạch, hấp dẫn, giàu chiều sâu văn hóa; kiên quyết xử lý, loại bỏ các nội dung độc hại, phản cảm, đi ngược lại chuẩn mực xã hội.

Đề cập đến sự phát triển nhanh chóng của trí tuệ nhân tạo, Thứ trưởng cho rằng, công tác quản lý phải luôn đi trước một bước thông qua việc hoàn thiện khung pháp lý và chủ động phát triển công nghệ để kiểm soát các rủi ro do chính công nghệ tạo ra. Bên cạnh đó, việc bảo vệ người tiêu dùng trên môi trường số, đặc biệt là trẻ em, cần được đặt ở vị trí ưu tiên hàng đầu. ■

Thực hiện Bộ Quy tắc ứng xử văn hóa trên môi trường số góp phần xây dựng không gian mạng lành mạnh **Ảnh minh họa**

Dùng radar xuyên đất khảo sát các địa điểm nghi có mộ liệt sĩ tại Kinh thành Huế

Từ ngày 25 - 28.6, lực lượng chuyên môn của Viện Thiết kế thuộc Tổng cục Hậu cần - Kỹ thuật (Bộ Quốc phòng) phối hợp với Bộ Chỉ huy Quân sự TP Huế và các đơn vị liên quan tổ chức khảo sát những địa điểm nghi có mộ liệt sĩ ở khu vực cửa ra vào Kinh thành Huế. Theo đó, cơ quan chức năng sẽ sử dụng radar xuyên đất để khảo sát, dò tìm tại ba vị trí, gồm khu vực cửa Chánh Tây với diện tích khảo sát khoảng 200m^2; khu vực cửa Đông Ba (cửa Chánh Đông) với diện tích khoảng 150m^2 và tại cửa Hậu (cửa Chánh Bắc) với diện tích khảo sát khoảng 1.000m^2.

Theo kế hoạch của Ban Chỉ đạo 515 TP Huế, quá trình khảo sát dò tìm bằng radar xuyên đất sẽ được triển khai khoa học, cẩn trọng; đồng thời phân tích, đánh giá các thông số kỹ thuật do thiết bị soi chiếu thu thập; đối chiếu các tư liệu lịch sử, thông tin các tổ chức, cá nhân để củng cố, xác minh, làm rõ thêm thông tin để tổ chức tìm kiếm hài cốt liệt sĩ.

Việc khảo sát được thực hiện với tinh thần trách nhiệm và sự tri ân sâu sắc đối với các anh hùng liệt sĩ đã hy sinh trong các trận chiến bảo vệ Tổ quốc, đặc biệt là những chiến sĩ đã ngã xuống tại mặt trận Huế trong chiến dịch Mậu Thân 1968. Hoạt động này cũng là bước tiếp nối trong "Chiến dịch 500 ngày đêm tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ" đang được TP Huế đẩy mạnh triển khai.

S.THÙY

NGUY CƠ SẠT LỞ ĐÁ ĐE DỌA DI TÍCH CHÙA ĐỤC VÀ NÚI LỬA GIẾNG TIỀN (LÝ SƠN, QUẢNG NGÃI):

Vẫn chưa có giải pháp cấp thiết

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Gần một thập kỷ qua, di tích danh thắng chùa Đục và khu vực miệng núi lửa Giếng Tiền tại đặc khu Lý Sơn (Quảng Ngãi) liên tục đối mặt với nguy cơ sạt lở nghiêm trọng.

Nằm trên sườn núi Giếng Tiền, ngọn núi lửa đã tắt hàng triệu năm trước, chùa Đục (Đỉnh Liêm Tự) từ lâu được xem là điểm đến tâm linh nổi tiếng của Lý Sơn. Cùng với hệ thống miệng núi lửa độc đáo, nơi đây tạo nên quần thể cảnh quan đặc sắc, góp phần làm nên sức hấp dẫn của hòn đảo tiền tiêu.

Chùa Đục tọa lạc trên sườn núi lửa Giếng Tiền, là điểm đến tâm linh nổi tiếng của đặc khu Lý Sơn

Ảnh: PHẠM LỢI

Tiềm ẩn nhiều nguy hiểm

Tuy nhiên, những tác động kéo dài của thiên tai trong nhiều năm qua đã khiến khu vực này bị tổn thương nghiêm trọng. Trên đỉnh chùa Đục, nhiều vách đá núi lửa xuất hiện các vết nứt lớn do ngấm nước sau các mùa mưa bão. Trước đó, hàng chục mét khối đất đá đã từng đổ sập ngay khu vực trước cửa chùa, gây mất an toàn cho người dân và du khách.

Đáng lo ngại hơn, dọc tuyến đường dẫn lên miệng núi lửa Giếng Tiền, nhiều vách núi tiếp tục xuất hiện các khe nứt kéo dài. Một số khối đá lớn đã có dấu hiệu xê dịch, tiềm ẩn nguy cơ sạt lở bất cứ lúc nào, đặc biệt trong mùa mưa bão. Sư cô Thùy Liên, trụ trì Tịnh xá Ngọc Đức quản lý chùa Đục cho biết, ngôi chùa gắn liền với vách đá núi lửa độc đáo và là địa điểm sinh hoạt tín ngưỡng, tu tập của tăng ni, Phật tử. Bên cạnh đó, tượng Quan Thế Âm Bồ Tát hướng ra biển được người dân địa phương xem như biểu tượng che chở, cầu mong bình an cho ngư dân trong những chuyến vươn khơi.

Theo Sư cô Thùy Liên, từ sau cơn bão số 12 năm 2017, kết cấu địa chất tại khu vực chùa Đục bị ảnh hưởng nặng nề. Dù chính quyền địa phương và nhà chùa đã phối hợp xử lý tạm thời điểm sạt lở trước cửa chùa, nhưng các vết nứt sâu trên triền núi vẫn chưa thể khắc phục triệt để. "Địa hình nơi đây rất phức tạp, kinh phí để triển khai các giải pháp kỹ thuật gia cố, xử lý sạt lở là rất lớn, vượt quá khả năng của nhà chùa. Vì không đảm bảo an toàn nên tuyến đường độc đạo dẫn lên miệng núi lửa Giếng Tiền buộc phải tạm đóng cửa", Sư cô Thùy Liên chia sẻ.

Những vết nứt lớn xuất hiện trên vách đá núi lửa tại khu vực chùa Đục, tiềm ẩn nguy cơ sạt lở nghiêm trọng

Việc ngừng đón khách tham quan khu vực đỉnh Liêm Tự và miệng núi lửa Giếng Tiền đã ảnh hưởng không nhỏ đến trải nghiệm của du khách khi đến Lý Sơn. Anh Nguyễn Tấn Tài, du khách đến từ TP.HCM cho biết, trước chuyến đi anh đã tìm hiểu và rất mong được đặt chân lên miệng núi lửa Giếng Tiền để ngắm toàn cảnh đảo Lý Sơn từ trên cao. Tuy nhiên, khi đến nơi mới biết tuyến đường đã bị phong tỏa vì nguy cơ sạt lở. "Tôi khá tiếc nuối vì đây là một trong những điểm đến được nhiều người giới thiệu. Hy vọng thời gian tới các cơ quan chức năng sớm có giải pháp khắc phục để du khách có thể an tâm khám phá danh thắng độc đáo này", anh Tài nói.

Kiến nghị hỗ trợ đánh giá, đề xuất giải pháp

Trước thực trạng trên, chính quyền đặc khu Lý Sơn đã tổ chức kiểm tra thực địa, lắp đặt biển cảnh báo nguy hiểm và nghiêm cấm người dân, du khách tiếp cận những khu vực có nguy cơ sạt lở cao. Thế nhưng, đây chỉ là giải pháp tạm thời nhằm hạn chế rủi ro trước mắt. Ông Ngô Đình Mẫn, Phó Chủ tịch UBND đặc khu Lý Sơn cho biết, địa phương đang phối hợp với các Sở, ngành chức năng của tỉnh Quảng Ngãi khảo sát hiện trạng các di tích xuống cấp để xây dựng phương án bảo tồn, trùng tu trong giai đoạn tới.

> *"Địa hình nơi đây rất phức tạp, kinh phí để triển khai các giải pháp kỹ thuật gia cố, xử lý sạt lở là rất lớn, vượt quá khả năng của nhà chùa. Vì không đảm bảo an toàn nên tuyến đường độc đạo dẫn lên miệng núi lửa Giếng Tiền buộc phải tạm đóng cửa."*
>
> **(Sư cô THÙY LIÊN, trụ trì Tịnh xá Ngọc Đức quản lý chùa Đục)**

Theo ông Mẫn, việc xử lý các khối đá có nguy cơ sạt lở tại khu vực chùa Đục gặp nhiều khó khăn do đặc điểm địa hình và cấu trúc địa chất núi lửa đặc thù. Địa phương sẽ tiếp tục kiến nghị các cơ quan chuyên môn cấp trên hỗ trợ khảo sát, đánh giá mức độ nguy hiểm và đề xuất giải pháp kỹ thuật phù hợp nhằm đảm bảo an toàn lâu dài cho di tích.

Chùa Đục và miệng núi lửa Giếng Tiền không chỉ là biểu tượng văn hóa tâm linh của người dân Lý Sơn mà còn là tài sản địa chất quý giá, góp phần tạo nên bản sắc riêng cho vùng đất đảo. Lý Sơn đang hướng đến mục tiêu phát triển du lịch bền vững gắn với bảo tồn di sản, việc sớm có giải pháp khắc phục tình trạng sạt lở tại khu vực này là yêu cầu cấp thiết nhằm bảo vệ giá trị cảnh quan, đảm bảo an toàn cho cộng đồng và gìn giữ một điểm đến đặc sắc của địa phương. ■

Nhiều khối đá lớn trên triền núi Giếng Tiền đã xuất hiện dấu hiệu xê dịch sau thời gian dài chịu tác động của thiên tai

Tượng Quan Thế Âm Bồ Tát hướng ra biển là biểu tượng văn hóa tâm linh gắn liền với danh thắng chùa Đục

Việt Nam đặt cộng đồng vào trung tâm phát triển bền vững

CẨM TÚ - THANH NGA (từ Cộng hòa Azerbaijan)

Tại Hội nghị quốc tế "Du lịch xanh tuần hoàn tại các nước thành viên CICA", vừa diễn ra tại Cộng hòa Azerbaijan, Việt Nam đã chia sẻ nhiều kinh nghiệm thực tiễn trong phát triển du lịch cộng đồng.

Du lịch xanh và tuần hoàn trở thành ưu tiên toàn cầu

Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Thị Hoa Mai đã dẫn đầu đoàn công tác Việt Nam tham dự sự kiện do Cơ quan Du lịch Nhà nước Azerbaijan tổ chức trong khuôn khổ nhiệm kỳ Chủ tịch Hội nghị về Tương tác và Các biện pháp xây dựng lòng tin ở châu Á (CICA). Tại Diễn đàn, Việt Nam chia sẻ nhiều kinh nghiệm thực tiễn trong phát triển du lịch cộng đồng, khẳng định quan điểm lấy cộng đồng làm trung tâm, lấy văn hóa làm nền tảng cho sự phát triển bền vững của ngành Du lịch.

Phát biểu khai mạc hội nghị, Chủ tịch Cơ quan Du lịch Quốc gia Azerbaijan Fuad Naghiyev cho rằng du lịch xanh và phát triển bền vững đang trở thành yêu cầu cấp thiết đối với các quốc gia trong bối cảnh biến đổi khí hậu và những thách thức môi trường ngày càng gia tăng. Theo ông Fuad Naghiyev, thành công của du lịch không thể chỉ được đo bằng lượng khách hay doanh thu, mà cần được đánh giá thông qua những giá trị mang lại cho cộng đồng địa phương và mức độ đóng góp vào việc bảo vệ tài nguyên thiên nhiên.

Việc Azerbaijan đăng cai Hội nghị COP29 năm 2024 và lần đầu tiên đưa sáng kiến "Ngày Du lịch" vào chương trình nghị sự của Hội nghị, đã cho thấy vai trò ngày càng rõ nét của ngành Du lịch trong các nỗ lực ứng phó với biến đổi khí hậu toàn cầu.

Chia sẻ tại hội nghị, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Thị Hoa Mai nhấn mạnh, một trong những câu hỏi quan trọng của ngành Du lịch hiện nay là làm thế nào để các điểm đến có thể phát triển hài hòa giữa bảo tồn văn hóa, nâng cao đời sống cộng đồng và mang lại trải nghiệm có giá trị cho du khách.

Theo bà Nguyễn Thị Hoa Mai, tại Việt Nam du lịch được nhìn nhận không chỉ là hoạt động kinh tế mà còn là công cụ góp phần bảo tồn di sản văn hóa, cải thiện sinh kế người dân và tăng cường sự thấu hiểu giữa các cộng đồng. Du lịch cộng đồng vì thế luôn được xác định là một trong những định hướng quan trọng trong chiến lược phát triển du lịch bền vững của Việt Nam. Quan điểm này đã được thể chế hóa trong Luật Du lịch, Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2030 cùng nhiều chương trình mục tiêu quốc gia liên quan đến xây dựng nông thôn mới và phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi.

Phó Cục trưởng Nguyễn Thị Hoa Mai cho rằng, người dân địa phương cần trở thành chủ thể của quá trình phát triển du lịch thay vì chỉ là đối tượng thụ hưởng. Trên cơ sở đó, Việt Nam đã triển khai nhiều chính sách hỗ trợ cộng đồng, từ đầu tư hạ tầng, đào tạo kỹ năng nghề, khuyến khích khởi nghiệp đến mở rộng sự tham gia của người dân trong quản lý điểm đến.

Thúc đẩy hợp tác vì mục tiêu phát triển bền vững

Để minh họa cho cách tiếp cận lấy người dân làm trung tâm, đại diện Việt Nam đã giới thiệu tới hội nghị ba mô hình du lịch cộng đồng tiêu biểu. Làng nhà sàn sinh thái Thái Hải (Thái Nguyên) được xem là hình mẫu về bảo tồn di sản sống. Mô hình "3 cùng" gồm cùng ăn chung một nồi, cùng tiêu chung một túi và cùng sinh sống trong không gian cộng đồng đã góp phần gìn giữ những giá trị văn hóa truyền thống của người Tày, đồng thời tạo sinh kế ổn định cho người dân.

Làng văn hóa du lịch cộng đồng Lô Lô Chải (Tuyên Quang) cho thấy du lịch có thể trở thành động lực khơi dậy niềm tự hào dân tộc và củng cố bản sắc văn hóa. Việc trao quyền cho cộng đồng đã giúp các giá trị kiến trúc, nghệ thuật truyền thống của người Lô Lô được bảo tồn và phát huy hiệu quả. Trong khi đó, mô hình du lịch thích ứng thời tiết tại Tân Hóa (Quảng Trị) là minh chứng cho khả năng kết hợp giữa phát triển du lịch và nâng cao năng lực chống chịu trước biến đổi khí hậu. Hệ thống nhà phao ứng phó lũ cùng các sản phẩm trải nghiệm tại khu vực hang động Tú Làn, đã tạo nên hướng đi mới cho địa phương vốn thường xuyên chịu ảnh hưởng của thiên tai.

Phó cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Thị Hoa Mai dẫn đầu đoàn Việt Nam tham dự Hội nghị

Từ những mô hình thực tiễn này, Phó Cục trưởng Nguyễn Thị Hoa Mai nhấn mạnh rằng, du lịch không nên biến cộng đồng thành đối tượng để khai thác, mà cần tạo điều kiện để người dân tự kể câu chuyện về quê hương, gìn giữ di sản và tham gia quyết định tương lai của chính mình. "Khi người dân địa phương được hưởng lợi từ du lịch, họ sẽ có thêm động lực để bảo vệ các giá trị văn hóa và thiên nhiên. Khi cộng đồng tự hào về di sản của mình, du khách sẽ có được những trải nghiệm chân thực và sâu sắc hơn. Và khi du khách tôn trọng văn hóa và môi trường địa phương, các điểm đến sẽ phát triển bền vững hơn", bà Nguyễn Thị Hoa Mai chia sẻ.

Bên cạnh phần trình bày của Việt Nam, hội nghị cũng ghi nhận nhiều kinh nghiệm đáng chú ý từ các quốc gia thành viên CICA. Thứ trưởng Bộ Du lịch và Cổ vật Ai Cập Yomna Elbaha giới thiệu dự án tái thiết đô thị tại thành phố lịch sử Esna, giúp gia tăng lượng khách thông qua việc khai thác giá trị văn hóa bản địa và trao cơ hội cho phụ nữ tham gia điều hành các hoạt động kinh doanh du lịch. Đại diện Bộ Du lịch Campuchia đề xuất tăng cường kết nối giữa các quốc gia thành viên, đẩy mạnh chuyển đổi số và đầu tư vào hạ tầng xanh nhằm biến các giá trị di sản thành nguồn lực phát triển cho cộng đồng địa phương.

Những chia sẻ tại Hội nghị cho thấy xu hướng phát triển du lịch của thế giới đang ngày càng hướng tới việc cân bằng giữa tăng trưởng kinh tế, bảo tồn tài nguyên và nâng cao chất lượng sống của cộng đồng. Với kinh nghiệm thực tiễn trong phát triển du lịch cộng đồng, Việt Nam tiếp tục khẳng định vai trò là một điểm sáng của khu vực trong hành trình hướng tới một ngành Du lịch phát triển bền vững và giàu bản sắc. ■

Nâng cao kỹ năng giao tiếp và xử lý khủng hoảng truyền thông

Sở VHTTDL thành phố Đà Nẵng vừa tổ chức hội nghị tập huấn nghiệp vụ về kỹ năng giao tiếp với du khách và xử lý khủng hoảng truyền thông trong hoạt động du lịch nhằm lan tỏa Bộ tiêu chí văn hóa du lịch Đà Nẵng SMILE.

Tại hội nghị, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của Sở VHTTDL, cán bộ các xã, phường và cơ sở đào tạo nghề du lịch được quán triệt Bộ tiêu chí văn hóa du lịch Đà Nẵng SMILE. Hoạt động này nhằm chuẩn hóa tác phong, thái độ phục vụ, nâng cao tinh thần trách nhiệm, xây dựng hình ảnh con người Đà Nẵng thân thiện, mến khách và chuyên nghiệp. Đồng thời, các chuyên gia trang bị cho đội ngũ làm du lịch những kiến thức, kỹ năng về quản trị truyền thông số và xử lý khủng hoảng truyền thông. Qua đó, nâng cao năng lực nhận diện, ứng phó và xử lý thông tin từ sớm, từ xa, góp phần bảo vệ vững chắc hình ảnh du lịch thành phố.

L.HƯƠNG

Quảng Ngãi đón hơn 4 triệu lượt du khách

Theo thống kê, tổng lượt khách đến Quảng Ngãi trong 6 tháng đầu năm 2026 ước đạt hơn 4,015 triệu lượt, tăng 72% so với cùng kỳ năm 2025 và hoàn thành 65% kế hoạch năm. Trong đó, khách quốc tế ước đạt 72.200 lượt, tăng 65% so với cùng kỳ, đạt 66% chỉ tiêu cả năm.

Cùng với sự gia tăng mạnh về lượng khách, doanh thu du lịch cũng đạt kết quả khả quan. Tổng doanh thu ước đạt 3.587 tỷ đồng, tăng 55% so với cùng kỳ năm trước và đạt 85% kế hoạch năm 2026. Riêng nguồn thu bằng ngoại tệ đạt khoảng 16 triệu USD, tăng 64% so với cùng kỳ và hoàn thành 64% kế hoạch năm.

Kết quả này phản ánh hiệu quả của các hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch, đồng thời khẳng định sức hấp dẫn của các sản phẩm du lịch biển đảo, văn hóa, sinh thái và cộng đồng trên địa bàn tỉnh, tiếp tục khẳng định vị thế là điểm đến hấp dẫn của khu vực miền Trung.

NHƯ ĐỒNG

VĂN CHƯƠNG KHÔNG ĐỨNG NGOÀI VẬN MỆNH DÂN TỘC

Bài 2: KHÔNG THỂ NHÂN DANH SÁNG TẠO ĐỂ LÀM MỜ SỰ THẬT LỊCH SỬ

● **NGỌC NHÂN**

Từ sự việc liên quan đến *Chuyện với Thanh - Lời kể mới về ánh sáng*, vấn đề đặt ra không chỉ là một tranh luận văn chương, càng không chỉ là câu chuyện của một cuốn sách cụ thể. Sâu xa hơn, đó là ranh giới giữa sáng tạo và trách nhiệm, giữa hư cấu và sự thật, giữa tìm tòi nghệ thuật và nguy cơ làm lệch chuẩn ký ức lịch sử. Trong bối cảnh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay, nhất là khi xã hội số khiến thông tin lan truyền nhanh, tác động rộng, những biểu hiện nhân danh văn chương để tầm thường hóa biểu tượng lịch sử, làm tổn thương niềm tin xã hội cần được nhận diện và đấu tranh thẳng thắn.

Khi người viết chạm vào biểu tượng lịch sử

Có những nhân vật lịch sử không chỉ thuộc về sử sách. Họ đã đi vào ký ức dân tộc, vào tình cảm Nhân dân, vào nền tảng tinh thần của quốc gia. Chủ tịch Hồ Chí Minh là một biểu tượng như thế. Người không chỉ là lãnh tụ của cách mạng Việt Nam, mà còn là hiện thân của khát vọng độc lập, tự do, phẩm giá dân tộc, đạo đức cách mạng và niềm tin vào con đường mà nhân dân ta đã lựa chọn. Viết về Người, vì vậy, không thể như viết về một nhân vật thông thường. Chạm vào biểu tượng ấy, người cầm bút phải chạm bằng tri thức, sự trung thực, lòng kính trọng và trách nhiệm văn hóa.

Từ *Chuyện với Thanh - Lời kể mới về ánh sáng*, điều khiến dư luận quan tâm không đơn thuần là một cách kể khác hay một thủ pháp văn chương gây tranh luận. Vấn đề nằm ở chỗ, khi một tác phẩm đưa ra những thông tin, nhận định không chính xác về nhân vật, sự kiện lịch sử; khi ngôn ngữ thể hiện thiếu phù hợp đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh và một số lãnh đạo tiền bối của Đảng, thì đó không còn là khác biệt thẩm mỹ thông thường. Đó là sự lệch chuẩn trong ứng xử với lịch sử, với biểu tượng thiêng liêng và với niềm tin của Nhân dân.

Văn chương có quyền tưởng tượng. Nghệ thuật có quyền tìm tòi. Người viết có quyền lựa chọn lối đi riêng. Nhưng không có quyền nhân danh sáng tạo để làm sai lệch sự thật cốt lõi, càng không có quyền biến những giá trị thiêng liêng thành chất liệu thử nghiệm tùy tiện. Hư cấu không phải là giấy phép để phớt lờ tư liệu. "Cách nhìn mới" không thể thay thế cho sự chuẩn xác. Sự táo bạo trong biểu đạt không thể bao biện cho sự dễ dãi trong nhận thức lịch sử.

Điều cần phê phán sâu sắc ở đây là sự lẫn lộn giữa sáng tạo và tùy tiện, giữa đối thoại học thuật và phát ngôn thiếu căn cứ, giữa khám phá lịch sử và tầm thường hóa biểu tượng. Lịch sử không sợ nghiên cứu. Những nhân vật lớn của dân tộc không cần được bảo vệ bằng sự né tránh. Nhưng nghiên cứu lịch sử phải dựa trên tư liệu, phương pháp, sự trung thực và thái độ kính trọng cần thiết. Phê bình có quyền đặt câu hỏi, nhưng không được xúc phạm những giá trị đã trở thành niềm tin thiêng liêng của dân tộc.

Văn học hiện đại, tất nhiên, không thể bị ràng buộc bởi mọi quy ước cũ. Nhưng không vì thế mà đánh mất nền tảng đạo lý. Tự do sáng tạo không đồng nghĩa với quyền tùy tiện trước lịch sử. Đổi mới không đồng nghĩa với giải thiêng cực đoan. Tìm cách kể mới không đồng nghĩa với việc làm cho biểu tượng lịch sử trở nên tầm thường, méo mó hoặc bị kéo xuống khỏi vị trí thiêng liêng trong tâm thức Nhân dân.

Trách nhiệm với sự thật là trách nhiệm đầu tiên của người cầm bút

Sự thật có ý nghĩa đặc biệt với văn chương, nhất là khi văn chương chạm đến lịch sử. Một tác phẩm có thể dùng hư cấu để làm sâu sắc hơn nhận thức của con người. Nhưng nếu hư cấu làm sai lệch bản chất sự kiện, làm méo mó hình ảnh nhân vật lịch sử, làm tổn thương tình cảm xã hội đối với lãnh tụ, anh hùng dân tộc, thì hư cấu ấy không còn là sáng tạo có trách nhiệm.

Sự thật có ý nghĩa đặc biệt với người cầm bút. Văn chương có thể bay bổng, nhưng không thể phản bội sự thật. Nghệ thuật có thể giàu tưởng tượng, nhưng không thể khinh suất với lịch sử. Một chi tiết sai, một nhận định lệch, một cách diễn đạt thiếu chuẩn mực về nhân vật lịch sử không chỉ là lỗi kỹ thuật. Nó có thể tác động đến nhận thức xã hội, nhất là khi được lan truyền trong môi trường số, nơi những mảnh thông tin rời rạc rất dễ bị cắt ghép, thổi phồng, khai thác theo dụng ý xấu.

Trong bối cảnh hiện nay, các thế lực thù địch, cơ hội chính trị không chỉ chống phá bằng những luận điệu trực diện. Họ có thể lợi dụng các sản phẩm văn hóa, văn học, nghệ thuật để gieo hoài nghi, thúc đẩy tâm lý xét lại lịch sử, làm mờ ranh giới đúng - sai, thật - giả, cao cả - tầm thường. Khi một tác phẩm tạo ra khoảng trống về nhận thức, khoảng trống ấy rất dễ bị lấp đầy bằng những diễn giải sai trái. Khi một biểu tượng lịch sử bị trình bày thiếu nghiêm cẩn, sự thiếu nghiêm cẩn ấy có thể bị lợi dụng để công kích niềm tin vào lãnh tụ, vào Đảng, vào con đường cách mạng của dân tộc.

Văn chương không được phép làm mờ sự thật lịch sử **Ảnh: LINH HOÀNG**

Vì vậy, đấu tranh với những biểu hiện lệch chuẩn trong văn học không phải là hạn chế sáng tạo. Trái lại, đó là bảo vệ sáng tạo chân chính khỏi sự tùy tiện. Đó không phải là né tránh đối thoại, mà là đòi hỏi đối thoại phải dựa trên sự thật. Đó không phải là khép lại văn chương, mà là mở ra một môi trường văn chương lành mạnh hơn, nơi tài năng đi cùng trách nhiệm, tự do đi cùng kỷ cương, sáng tạo đi cùng đạo lý.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm từng nhấn mạnh yêu cầu xây dựng hệ giá trị đủ rõ để phân biệt "đúng - sai; tốt - xấu; thật - giả". Trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật, yêu cầu ấy càng cấp thiết. Bởi nếu không phân biệt được thật - giả trong dữ liệu lịch sử, không phân biệt được phản biện với xuyên tạc, không phân biệt được sáng tạo với xúc phạm, thì môi trường văn hóa rất dễ bị nhiễu loạn. Một xã hội muốn phát triển bền vững không thể để những giá trị nền tảng bị làm mờ bởi các diễn giải tùy tiện.

Điều đáng nói là trách nhiệm ấy trước hết thuộc về người viết. Người cầm bút có quyền lựa chọn đề tài, nhưng cũng phải tự biết đề tài ấy đòi hỏi mức độ nghiêm cẩn nào. Viết về đời thường đã cần sự trung thực. Viết về lịch sử càng cần sự trung thực hơn. Viết về lãnh tụ, anh hùng dân tộc, những nhân vật tiền bối gắn với vận mệnh đất nước lại càng phải có thêm sự khiêm nhường, tôn kính và ý thức tự kiểm soát. Tài năng không thể thay thế đạo lý. Cảm hứng không thể thay thế tư liệu. Ý muốn gây chú ý không thể đặt cao hơn trách nhiệm với Nhân dân.

Trong kỷ nguyên phát triển mới, đất nước đang cần niềm tin, đồng thuận, khát vọng và trách nhiệm. Xã hội cần những tác phẩm giúp con người Việt Nam hiểu sâu hơn về lịch sử, tự hào hơn về con đường dân tộc đã đi, nhân văn hơn trong ứng xử với quá khứ và mạnh mẽ hơn trong kiến tạo tương lai. Xã hội không cần những cách viết gây nhiễu loạn, lấy sự "khác lạ" làm lý do để xúc phạm biểu tượng, lấy danh nghĩa "giải thiêng" để làm tổn thương niềm tin, lấy cảm hứng chủ quan để phán xét lịch sử thiếu căn cứ.

Văn chương có thể đau, có thể buồn, có thể chất vấn. Nhưng văn chương không được phép làm mờ sự thật lịch sử. Sáng tạo có thể tìm cái mới, nhưng không thể biến điều thiêng liêng thành vật liệu thử nghiệm tùy tiện. Trên mặt trận tư tưởng - văn hóa hôm nay, sự sắc sảo không chỉ nằm ở khả năng phát hiện cái sai, mà còn ở bản lĩnh bảo vệ cái đúng; không chỉ ở việc phản bác luận điệu thù địch, mà còn ở việc giữ cho ký ức dân tộc không bị bào mòn bởi những diễn giải mơ hồ, lệch chuẩn, thiếu trách nhiệm.

Từ *Chuyện với Thanh - Lời kể mới về ánh sáng*, điều cần rút ra sâu xa nhất là bài học về trách nhiệm của người cầm bút. Tự do sáng tạo là cần thiết, nhưng tự do ấy chỉ có ý nghĩa khi được nâng đỡ bởi sự thật, đạo lý và trách nhiệm xã hội. Khi viết về những điều thiêng liêng của dân tộc, người cầm bút không chỉ viết bằng trí tưởng tượng, mà còn phải viết bằng lương tri, bằng lòng biết ơn và bằng ý thức rằng mỗi con chữ đều có thể góp phần bảo vệ hoặc làm tổn thương nền tảng tinh thần của quốc gia.

(Còn tiếp)

Vĩnh Long cần trở thành điểm đến về văn hóa, du lịch của khu vực

● XUÂN TRƯỜNG

Tại buổi làm việc của Bộ VHTTDL với tỉnh Vĩnh Long dưới sự chủ trì của Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh và Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Vĩnh Long Hồ Thị Hoàng Yến vào chiều 24.6 tại Hà Nội, hai bên đã đánh giá những kết quả phát triển VHTTDL thời gian qua, đồng thời trao đổi những khó khăn, vướng mắc, qua đó thống nhất các định hướng nhằm phát huy hiệu quả tiềm năng, lợi thế của địa phương.

Bộ VHTTDL làm việc với tỉnh Vĩnh Long về tình hình phát triển văn hóa, thể thao, du lịch và nhiệm vụ trọng tâm năm 2026
Ảnh: TR. HUẤN

Theo báo cáo của UBND tỉnh Vĩnh Long, thời gian qua, với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Trung ương, Bộ VHTTDL, Tỉnh ủy, HĐND tỉnh cùng sự điều hành quyết liệt của UBND tỉnh và sự phối hợp chặt chẽ của các Sở, ngành, địa phương, lĩnh vực VHTTDL trên địa bàn đã đạt nhiều kết quả tích cực. Tuy nhiên, lĩnh vực VHTTDL của tỉnh vẫn đang đối mặt với không ít khó khăn, thách thức. Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Hồ Thị Hoàng Yến cho biết, sau gần một năm thực hiện việc hợp nhất đơn vị hành chính, tỉnh đã tiến hành rà soát, đánh giá toàn diện các lĩnh vực VHTTDL, đồng thời xác định đây là những lĩnh vực có vai trò quan trọng trong chiến lược phát triển của địa phương. Lãnh đạo tỉnh Vĩnh Long đề xuất, kiến nghị Bộ VHTTDL quan tâm hỗ trợ về nguồn lực, cơ chế, chính sách và một số nội dung trọng tâm nhằm tạo điều kiện thuận lợi hơn cho sự phát triển của các lĩnh vực VHTTDL trong thời gian tới.

Đánh giá cao những kết quả tỉnh Vĩnh Long đạt được trong thời gian qua, nhất là sau quá trình sắp xếp đơn vị hành chính, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh cho biết, việc hợp nhất không chỉ mở ra không gian phát triển mới mà còn tạo điều kiện thuận lợi để địa phương phát huy tốt hơn những tiềm năng, lợi thế vốn có. Bộ trưởng nhấn mạnh, Vĩnh Long là địa phương có vị trí chiến lược ở trung tâm Đồng bằng sông Cửu Long, giàu truyền thống lịch sử, văn hóa và cách mạng; là vùng đất hội tụ nhiều giá trị văn hóa đặc sắc của các dân tộc, đặc biệt là đồng bào Khmer. Hiện nay, tỉnh có 214 di tích lịch sử, văn hóa được xếp hạng, hai di tích quốc gia đặc biệt, 19 di sản văn hóa phi vật thể và ba bảo vật quốc gia. Đây là nguồn tài nguyên văn hóa quý giá, tạo nền tảng quan trọng để phát triển các ngành công nghiệp văn hóa và du lịch trong thời gian tới.

Đánh giá cao những kết quả phát triển kinh tế, xã hội của địa phương, Bộ trưởng cho biết, tăng trưởng GRDP và thu ngân sách của tỉnh đều tăng so với cùng kỳ. Tỉnh cũng đã quan tâm ban hành các nghị quyết chuyên đề về xây dựng văn hóa, con người và phát triển du lịch, tạo nền tảng quan trọng cho định hướng phát triển lâu dài. Theo Bộ trưởng, Vĩnh Long đã có nhiều nỗ lực trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa; triển khai chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa; xây dựng đời sống văn hóa cơ sở; phát triển phong trào thể dục thể thao quần chúng và thể thao thành tích cao. Hoạt động du lịch tiếp tục duy trì đà tăng trưởng tích cực, cho thấy dư địa phát triển còn rất lớn.

Để phát huy hiệu quả tiềm năng, lợi thế sau hợp nhất, Bộ trưởng đề nghị tỉnh tiếp tục quán triệt và triển khai hiệu quả các chủ trương, nghị quyết của Đảng và Nhà nước về phát triển văn hóa, con người; cụ thể hóa các mục tiêu, nhiệm vụ gắn với Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa. Đề nghị tỉnh khai thác hiệu quả không gian phát triển mới để xây dựng Vĩnh Long trở thành điểm đến về văn hóa, di sản, lễ hội và du lịch của khu vực Đồng bằng sông Cửu Long. Đồng thời, địa phương cần chú trọng đầu tư hạ tầng giao thông, hạ tầng du lịch, hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao cũng như công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể.

Đối với lĩnh vực du lịch, Bộ trưởng nhấn mạnh yêu cầu tăng cường đầu tư hạ tầng, đặc biệt là hệ thống cơ sở lưu trú phù hợp với nhiều phân khúc khách hàng khác nhau. Cùng với đó là nghiên cứu các cơ chế, chính sách nhằm khuyến khích doanh nghiệp và người dân tham gia đầu tư, huy động hiệu quả các nguồn lực xã hội cho phát triển du lịch. Theo Bộ trưởng, Vĩnh Long cần đẩy mạnh phát triển các sản phẩm du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm theo hướng chuyên nghiệp, bài bản, khai thác hiệu quả lợi thế sông nước, miệt vườn và các sản phẩm đặc trưng của địa phương. Song song với đó là tăng cường liên kết vùng, phát triển các tour, tuyến du lịch liên tỉnh, gắn kết các điểm đến văn hóa, di sản nhằm nâng cao sức hấp dẫn đối với du khách và gia tăng đóng góp của du lịch vào tăng trưởng kinh tế.

Bộ trưởng cũng đề nghị tỉnh quan tâm phát triển thể thao quần chúng, các môn thể thao dân tộc, thể thao truyền thống gắn với lễ hội và du lịch; đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong lĩnh vực VHTTDL; tăng cường số hóa di sản, xây dựng cơ sở dữ liệu số phục vụ công tác quản lý và phát triển. Đối với các kiến nghị của tỉnh, Bộ trưởng cơ bản thống nhất về chủ trương và đề nghị địa phương tiếp tục hoàn thiện hồ sơ, thủ tục theo quy định để phối hợp triển khai trong thời gian tới.

Bày tỏ tin tưởng vào triển vọng phát triển của Vĩnh Long, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh kỳ vọng lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch sẽ có những đóng góp ngày càng quan trọng, trở thành động lực thúc đẩy tăng trưởng và phát triển bền vững của địa phương trong giai đoạn mới. ■

Giữ rừng di sản Mỹ Sơn từ sức mạnh cộng đồng

● KHÁNH CHI

Với phương châm "phòng là chính, chữa cháy phải kịp thời, hiệu quả", Ban Quản lý Di sản Văn hóa thế giới Mỹ Sơn (BQL Mỹ Sơn) đang triển khai đồng bộ nhiều giải pháp tăng cường công tác quản lý, bảo vệ rừng và chủ động phòng cháy, chữa cháy rừng.

Đặc biệt chú trọng việc tuyên truyền, phối hợp và phát huy vai trò của cộng đồng địa phương nhằm bảo vệ hiệu quả tài nguyên rừng, cảnh quan sinh thái và giá trị nổi bật toàn cầu của di sản Mỹ Sơn.

Cộng đồng địa phương đồng hành

Ban quản lý Mỹ Sơn (xã Thu Bồn, TP Đà Nẵng) cho biết, trước diễn biến thời tiết nắng nóng kéo dài, nguy cơ cháy rừng ở mức cao, đơn vị đang triển khai đồng bộ nhiều giải pháp nhằm tăng cường công tác quản lý, bảo vệ rừng và chủ động phòng cháy, chữa cháy rừng (PCCC) trên toàn bộ diện tích rừng thuộc Khu bảo vệ cảnh quan di tích lịch sử văn hóa Mỹ Sơn.

Việc phát huy vai trò của cộng đồng địa phương trong công tác bảo vệ rừng được đơn vị đặc biệt chú trọng thông qua sự phối hợp chặt chẽ giữa các đơn vị quản lý rừng, chính quyền địa phương và cộng đồng nhận khoán bảo vệ rừng, qua đó góp phần nâng cao hiệu quả quản lý rừng, tạo thành mạng lưới giám sát chặt chẽ ngay từ cơ sở. BQL Mỹ Sơn đã phối hợp với BQL rừng đặc dụng Đà Nẵng và nhóm hộ nhận khoán bảo vệ rừng thôn Nhuận Sơn, xã Thu Bồn tổ chức nhiều đợt tuần tra liên ngành tại các khu vực trọng điểm có nguy cơ cháy rừng cao. Theo đó, các lực lượng tập trung kiểm tra những khu vực giáp ranh với đất sản xuất của người dân, các tuyến đường tuần tra, khu vực thường xuyên có khách tham quan và các điểm dễ phát sinh nguồn lửa trong rừng.

Trong quá trình tuần tra, lực lượng chức năng kết hợp kiểm tra hiện trạng tài nguyên rừng, phát hiện sớm các nguy cơ cháy rừng, kịp thời ngăn chặn các hành vi xâm hại tài nguyên rừng, đồng thời tuyên truyền cho người dân nâng cao ý thức chấp hành các quy định của pháp luật về bảo vệ rừng và PCCC rừng. Song song đó, các đơn vị cũng tiến hành rà soát, củng cố lực lượng và phương tiện chữa cháy; kiểm tra các dụng cụ, thiết bị PCCC rừng; chuẩn bị đầy đủ các điều kiện cần thiết để sẵn sàng ứng phó với các tình huống cháy rừng có thể xảy ra. Đặc biệt, các tổ nhận khoán bảo vệ rừng duy trì chế độ trực, tuần tra thường xuyên, theo dõi sát tình hình thời tiết, cấp dự báo cháy rừng và chủ động báo cáo khi phát hiện dấu hiệu bất thường.

"Sự tham gia tích cực của cộng đồng địa phương được xem là yếu tố quan trọng góp phần giữ gìn màu xanh rừng di sản, bảo vệ cảnh

Chờ đón sắc màu lung linh văn hóa Chăm

Ngày hội do Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Khánh Hòa tổ chức, diễn ra từ 26 - 28.6 quy tụ các đoàn nghệ nhân Chăm đến từ các địa phương: Khánh Hòa, Gia Lai, Lâm Đồng, Tây Ninh, An Giang, Đắk Lắk và TP.HCM.

Theo Ban Tổ chức, 20h00 tối 26.6, chương trình nghệ thuật khai mạc Ngày hội Văn hóa dân tộc Chăm lần thứ VI với chủ đề "Lung linh sắc màu văn hóa Chăm" sẽ chính thức diễn ra tại Quảng trường 16 tháng 4 (phường Đông Hải, Khánh Hòa), và truyền hình trực tiếp trên kênh VTV8, hứa hẹn mang đến một không gian biểu diễn thực cảnh hoành tráng, nơi âm hưởng di sản văn hóa ngàn năm giao thoa cùng nhịp điệu âm nhạc đương đại.

Thiết kế sân khấu của đêm khai mạc được lấy cảm hứng từ chính chiều sâu lịch sử của đồng bào Chăm. Tổng thể sân khấu là sự hòa quyện tuyệt vời giữa hai biểu tượng: Nét kiên cường của đất tháp cổ kính và khát vọng bao la của biển khơi. Chương trình khéo léo tái hiện không gian văn hóa đặc trưng của vùng đất bằng những đại cảnh ấn tượng: Tháp Chăm uy nghiêm, khung dệt thổ cẩm thủ công, những bình gốm nung lộ thiên mộc mạc bên rặng xương rồng trên cát và hình ảnh các tua bin điện gió hiện đại vươn cao giữa nắng gió.

Điểm khiến khán giả mong đợi nhất chính là sự đầu tư quy mô về công nghệ phần nhìn với hệ thống màn hình LED cỡ lớn. Sự biến ảo liên tục của các khối LED này phối hợp cùng hiệu ứng ánh sáng sẽ giúp tái hiện hành trình hơn một thiên niên kỷ của dân tộc Chăm qua ba chương nghệ thuật xuyên suốt: Chương một "Huyền tích dân tộc Chăm", khán giả sẽ có cảm giác như ngược dòng thời gian về thuở hồng hoang, chứng kiến huyền thoại Mẹ xứ sở Pô Nagar bước ra từ sóng biển và mây trời để khai sơn phá thạch, bảo hộ cho xóm làng.

Chương hai, "Tinh hoa văn hóa Chăm", sân khấu sẽ biến ảo không ngừng để mở ra không gian của những lễ hội Katê rực rỡ sắc màu thổ cẩm, hay những làng nghề dệt, nghề làm gốm nung bằng lửa lộ thiên được tái hiện sinh động bằng kỹ xảo ánh sáng đan xen với các chương đoạn múa sử thi. Và chương ba "Người Chăm trong dòng chảy đất nước", nhằm khắc họa cộng đồng Chăm trong thời kỳ đổi mới và hội nhập với tinh thần vui tươi, tràn đầy hy vọng và niềm tin. Nhìn từ xa, toàn bộ không gian sân khấu như một thánh đường nghệ thuật ngoài trời, vừa mang nét linh thiêng, huyền bí của quá khứ, vừa có tầm vóc kỳ vĩ của một công trình nghệ thuật đương đại.

● **Bài, ảnh: XUÂN HƯỚNG**

Quy tụ hàng trăm nghệ nhân từ nhiều tỉnh, thành phố, Ngày hội Văn hóa dân tộc Chăm lần thứ VI sẽ chính thức khai mạc vào lúc 20h00 tối nay 26.6 tại tỉnh Khánh Hòa. Sự kiện sẽ mở ra không gian bảo tồn và tôn vinh các giá trị di sản văn hóa độc đáo của đồng bào Chăm trong kỷ nguyên mới.

Phối cảnh sân khấu đêm khai mạc Ngày hội Văn hóa dân tộc Chăm

Các cô gái Chăm và thổ cẩm Mỹ Nghiệp

Đêm khai mạc còn có sự tham gia của dàn nghệ sĩ nổi tiếng như Trọng Tấn, Võ Hạ Trâm, Hoàng Bách, nhóm nhạc MTV cùng những cá tính âm nhạc trẻ như ca sĩ Hoàng Hồng Ngọc và Rapper RamC. Sự kết hợp độc đáo này không chỉ mang đến một đêm hội bùng nổ mà còn là cơ hội để khơi dậy và lan tỏa mạnh mẽ các giá trị di sản văn hóa truyền thống. Điểm nhấn độc đáo của chương trình là sự vượt ra khỏi khuôn khổ của các tiết mục dân gian thuần túy để hướng tới phong cách trình diễn thời thượng. Khán giả sẽ được trải nghiệm sự hòa quyện mới mẻ khi âm hưởng rộn ràng, linh thiêng của tiếng trống Paranưng, trống Ghi năng và kèn Saranai được kết hợp sáng tạo cùng các bản phối điện tử hiện đại.

Lần đầu tiên trên sân khấu lớn của ngày hội, ngôn ngữ của nhạc Pop và Rap sẽ cùng hòa điệu với âm hưởng dân gian Chăm, khoác lên những giá trị truyền thống một sức sống hoàn toàn mới mẻ, dễ dàng tiếp cận với công chúng trẻ tuổi. Song hành cùng các ngôi sao ca nhạc, linh hồn thực sự của đêm khai mạc chính là sự xuất hiện của hàng trăm nghệ nhân, nghệ sĩ người Chăm đến từ bảy tỉnh, thành phố trên cả nước. Cùng với sự xuất hiện của các tên tuổi gạo cội như NSƯT Đàng Năng Đức và NSƯT Thanh Pháp, các đoàn nghệ nhân sẽ phô diễn những nét tinh hoa độc bản của dân tộc mình qua những vũ điệu Apsara uyển chuyển, các làn điệu dân ca nguyên bản và phần trình diễn trang phục thổ cẩm rực rỡ sắc màu.

Sự kết hợp bài bản giữa yếu tố nghệ thuật hiện đại và chiều sâu văn hóa bản địa không chỉ tôn vinh sức sống bền bỉ của di sản Chăm trong kỷ nguyên mới, mà còn khẳng định tinh thần đại đoàn kết giữa các dân tộc. Chương trình trở thành điểm sáng văn hóa nổi bật, mở màn đầy ấn tượng cho chuỗi hoạt động kéo dài ba ngày của Ngày hội Văn hóa dân tộc Chăm năm nay. Mọi công tác chuẩn bị cho Ngày hội đã sẵn sàng chào đón du khách trong nước và quốc tế tham gia trải nghiệm. ■

Nhiều hoạt động văn hóa, thể thao du lịch đặc sắc

Ngày hội văn hóa dân tộc Chăm lần thứ VI năm 2026 với chuỗi hoạt động phong phú và hấp dẫn. Tâm điểm của Ngày hội là các hoạt động văn hóa đậm đà bản sắc, được tổ chức xuyên suốt từ ngày 26-28.6 tại khu vực 5.000m² của Quảng trường 16 tháng 4. Tại các gian trưng bày của địa phương, công chúng sẽ được đắm mình trong không gian quảng bá văn hóa truyền thống, tận mắt chiêm ngưỡng các buổi trình diễn nghệ thuật thủ công truyền thống của dân tộc Chăm, và đặc biệt là chương trình trình diễn, giới thiệu trích đoạn lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa truyền thống.

Bên cạnh đó, từ 19g00 ngày 27.6, sân khấu Quảng trường 16 tháng 4 (phường Đông Hải) sẽ bùng nổ với Liên hoan văn nghệ quần chúng và trình diễn trang phục dân tộc Chăm đầy sắc màu. Song song với các hoạt động văn hóa, mảng thể thao và du lịch cũng hứa hẹn mang lại nhiều trải nghiệm sôi động. Hoạt động thể thao và các trò chơi dân gian của dân tộc Chăm sẽ diễn ra liên tục, được tổ chức đan xen tại Trung tâm Dịch vụ thi đấu thể thao tỉnh Khánh Hòa (phường Bảo An) và khu vực Quảng trường 16 tháng 4.

Riêng các hoạt động du lịch kết nối sẽ được tập trung triển khai từ 7g00 ngày 27.6 ngay tại các gian trưng bày, quảng bá văn hóa của các tỉnh, thành phố tham gia ngày hội, mở ra cơ hội giao lưu và thúc đẩy phát triển du lịch di sản độc đáo của đồng bào Chăm.

quan sinh thái và giá trị nổi bật toàn cầu của Mỹ Sơn", ông Nguyễn Công Khiết, Giám đốc BQL Mỹ Sơn cho biết.

Chủ động giữ rừng từ sớm, từ xa

Với hơn 1.160ha rừng nằm trong khu bảo vệ cảnh quan di tích Mỹ Sơn, giáp ranh nhiều khu vực dân cư, thời gian qua, BQL Mỹ Sơn luôn chú trọng công tác bảo vệ rừng, PCCC rừng, bảo tồn các loài động thực vật quý hiếm, qua đó góp phần bảo vệ, phát huy giá trị khu di tích Mỹ Sơn.

Với phương châm "phòng là chính, chữa cháy phải kịp thời, hiệu quả", đơn vị luôn xây dựng, triển khai phương án chủ động PPCC rừng, cố gắng để trong bất cứ tình huống, thời điểm nào cũng có thể nhanh chóng huy động được lực lượng ứng cứu. Khi xây dựng phương án chữa cháy chú trọng phương án về đêm với lực lượng nòng cốt là nhân viên phòng an ninh bảo vệ của BQL, kết hợp với lực lượng chức năng của địa phương, đơn vị kiểm lâm trên địa bàn.

BQL Mỹ Sơn phối hợp với BQL rừng đặc dụng Đà Nẵng, nhóm hộ nhận khoán bảo vệ rừng tổ chức nhiều đợt tuần tra liên ngành tại các khu vực trọng điểm có nguy cơ cháy rừng cao

Đã thành thông lệ, bắt đầu mỗi mùa nắng nóng, BQL Mỹ Sơn tăng cường triển khai các biện pháp phòng chống rừng cháy, thành lập các tổ kiểm tra rừng hằng ngày tuần tra đến các khu vực rừng, trực báo cháy, xây dựng phương án chữa cháy khi có cháy rừng xảy ra… Lực lượng bảo vệ chuyên trách của BQL Mỹ Sơn cũng tổ chức ra quân phát quang các đường băng cản lửa; huy động phương tiện, lực lượng trực 24/24h tại các vùng trọng điểm dễ xảy ra cháy rừng, trực tại các chòi canh lửa theo dõi nắm bắt tình hình, kịp thời thông tin đến Ban Chỉ huy PCCCR khi phát hiện sự cố.

Đơn vị luôn chủ động thực hiện phương châm "4 tại chỗ" (lực lượng tại chỗ, phương tiện tại chỗ, hậu cần tại chỗ và chỉ huy tại chỗ) và "5 sẵn sàng" (lực lượng, phương tiện, hậu cần, chỉ huy và thông tin) kiểm soát, ngăn chặn hiệu quả thiệt hại về tài nguyên rừng. Bên cạnh đầu tư mua sắm đầy đủ trang thiết bị PCCC, BQL Mỹ Sơn cũng chủ động dự phòng nguồn nước tại các hồ nước khu vực; bố trí lực lượng sửa chữa đường băng khu vực giáp ranh xã Duy Phú, Duy Hòa; đầu tư tuyến đường lâm sinh phục vụ công tác tuần tra bảo vệ rừng,… Tận dụng công nghệ thông tin như lập nhóm chữa cháy rừng, nhóm hậu cần bằng hệ thống Zalo, Messenger, kết nối thông tin dự báo cháy rừng đến các đơn vị liên quan. Đồng thời nghiên cứu tiến hành lắp đặt hệ thống giám sát cảnh báo sớm cháy rừng bằng công nghệ Camera AI 360 độ. ■

Hoàn thiện chính sách, tiếp sức cho điện ảnh Việt

● THÙY TRANG - HỒNG HẠNH

Điện ảnh Việt Nam đang đứng trước yêu cầu phải chuyển động mạnh mẽ hơn, từ hoàn thiện cơ chế chính sách, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp đến mở rộng không gian sáng tạo và nâng cao sức cạnh tranh của thị trường. Tại buổi làm việc với các đơn vị sản xuất, phát hành và phổ biến phim ở TP.HCM, đoàn công tác Bộ VHTTDL do Thứ trưởng Tạ Quang Đông làm Trưởng đoàn đã lắng nghe nhiều ý kiến từ thực tiễn, trong đó có câu chuyện kịch bản, đầu ra của phim Nhà nước đặt hàng, thu hút đoàn làm phim quốc tế và định hướng khai thác hợp lý dòng phim kinh dị.

Đây là cơ sở để cơ quan quản lý tiếp tục hoàn thiện chính sách, tạo môi trường thuận lợi hơn cho điện ảnh phát triển.

Hoàn thiện cơ chế, mở rộng không gian sáng tạo

Tại buổi làm việc, Thứ trưởng Tạ Quang Đông cho biết, Bộ VHTTDL đang tập trung triển khai một số nội dung quan trọng nhằm tạo thêm động lực cho điện ảnh, trong đó có việc cụ thể hóa các chính sách về văn hóa, điện ảnh. Trong quá trình xây dựng chính sách mới, Bộ đã quan tâm bổ sung những nội dung liên quan đến điện ảnh, từ ưu đãi về thuế, đất đai, nguồn vốn đến các cơ chế hỗ trợ hoạt động khai thác, phổ biến phim do Nhà nước đặt hàng.

Một số chính sách đang được hoàn thiện, trong đó có nội dung thu hút đoàn làm phim quốc tế vào Việt Nam, nghiên cứu các ưu đãi phù hợp nhằm tăng sức cạnh tranh của Việt Nam trong khu vực. "Điện ảnh đang nhận được sự quan tâm rất lớn. Đây là thời điểm để doanh nghiệp mạnh dạn đề xuất, phản ánh những khó khăn từ thực tiễn. Bộ và Cục Điện ảnh sẵn sàng đồng hành, hỗ trợ trong những nội dung thuộc thẩm quyền, nhất là các vấn đề cần kết nối với địa phương, đơn vị liên quan hoặc cần có thêm dữ liệu để nghiên cứu, đề xuất chính sách", Thứ trưởng Tạ Quang Đông nhấn mạnh.

Từ yêu cầu phát triển thị trường, một trong những nội dung được trao đổi là điều chỉnh, cân bằng nguồn phim nhập khẩu vào Việt Nam. Theo định hướng của Bộ VHTTDL, hoạt động nhập khẩu và phổ biến phim cần quan tâm hơn đến chất lượng, sự đa dạng thể loại cũng như tác động xã hội của từng tác phẩm. Việc tăng cường các bộ phim có giá trị, hạn chế những tác phẩm chất lượng thấp hoặc có nội dung gây ảnh hưởng không tích cực đến đời sống xã hội là yêu cầu cần được đặt ra rõ ràng hơn trong thời gian tới.

Liên quan đến ý kiến của doanh nghiệp về một số quy định đối với dòng phim kinh dị, Thứ trưởng Tạ Quang Đông cho rằng, các quy định về nội dung phim không nhằm can thiệp cứng nhắc vào hoạt động sáng tạo hay hạn chế sự phát triển của một thể loại phim. Vấn đề đặt ra là cần có sự điều chỉnh phù hợp, tránh việc khai thác quá mức các yếu tố bạo lực, giật gân hoặc những chi tiết có thể gây ám ảnh đối với khán giả.

Theo Thứ trưởng, cơ quan quản lý sẵn sàng tiếp thu những phản biện xác đáng từ doanh nghiệp, nhà sản xuất và đạo diễn trên tinh thần cởi mở, cùng tìm tiếng nói chung. Việc thẩm định, phân loại phim cần hướng tới mục tiêu hỗ trợ nhà sản xuất nhận diện rủi ro, điều chỉnh tác phẩm phù hợp trước khi phát hành, thay vì tạo ra tâm lý e ngại hoặc gây khó cho hoạt động sáng tạo.

Cục trưởng Cục Điện ảnh Đặng Trần Cường cũng cho rằng, doanh nghiệp và các đơn vị sản xuất là nhân tố quan trọng tạo nên sức sống của điện ảnh Việt Nam. Quá trình xây dựng và thực hiện chính sách cần có sự trao đổi thẳng thắn, đồng thuận giữa cơ quan quản lý và các nhà làm phim, tránh cách tiếp cận áp đặt. Theo ông Đặng Trần Cường, điện ảnh đang nhận được sự quan tâm, định hướng sát sao của Nhà nước và Bộ VHTTDL. Đây là điều kiện thuận lợi để ngành tiếp tục phát triển, nhưng để chính sách đi vào thực tế, cần sự chủ động tham gia của doanh nghiệp, đơn vị sản xuất, phát hành và hệ thống rạp chiếu.

Gỡ điểm nghẽn kịch bản, thu hút nguồn lực quốc tế

Tại buổi làm việc, đại diện CGV Việt Nam cho biết, thị trường điện ảnh trong nước năm nay ghi nhận mức đầu tư lớn cho các dự án phim Việt. Tuy nhiên, tình trạng thiếu kịch bản chất lượng vẫn là bài toán nan giải đối với các nhà sản xuất. Theo ông Nguyễn Hoàng Hải, Giám đốc Nội dung CGV Việt Nam, dù nguồn vốn đầu tư cho phim Việt đang có xu hướng tăng, việc tìm được những câu chuyện tốt, có chiều sâu, phù hợp với thị hiếu khán giả và bảo đảm chất lượng nghệ thuật vẫn không hề dễ dàng.

"Nhiều nhà sản xuất sẵn sàng đầu tư lớn cho dự án, song kịch bản vẫn là khâu quyết định chất lượng tác phẩm và khả năng chinh phục công chúng. Một thị trường phát triển nhanh đòi hỏi nguồn kịch bản phải phong phú hơn, có nhiều tác giả mới, nhiều cách tiếp cận mới, đồng thời phản ánh được đời sống, văn hóa và tâm lý xã hội đương đại", ông Hải cho hay.

Theo ông Nguyễn Hoàng Hải, nếu không giải quyết được bài toán kịch bản, sự gia tăng về số lượng phim và mức đầu tư khó chuyển hóa thành sự phát triển bền vững của thị trường. Trao đổi về vấn đề này, Thứ trưởng Tạ Quang Đông cho biết, Bộ VHTTDL sẵn sàng hỗ trợ doanh nghiệp kết nối với nguồn kịch bản từ các cuộc thi sáng tác do Bộ phát động. Đây có thể là kênh để các đơn vị sản xuất tìm kiếm, phát hiện tác giả, ý tưởng mới, từ đó mở rộng nguồn kịch bản cho điện ảnh Việt Nam.

Cùng với câu chuyện kịch bản, lãnh đạo Bộ cũng bày tỏ mong muốn các đơn vị phát hành, hệ thống rạp chiếu quan tâm hơn đến đầu ra của dòng phim Nhà nước đặt hàng, phim chính trị và những tác phẩm có giá trị về lịch sử, văn hóa, truyền thống. Việc đưa những bộ phim này đến gần hơn với công chúng cần sự phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan quản lý, nhà sản xuất, đơn vị phát hành và hệ thống rạp. Nếu chỉ dừng lại ở khâu sản xuất mà thiếu kế hoạch phổ biến, truyền thông và tổ chức chiếu phù hợp, nhiều tác phẩm có giá trị sẽ khó tiếp cận đông đảo khán giả.

Một nội dung đáng chú ý khác là khả năng thu hút các đoàn làm phim và nguồn vốn đầu tư nước ngoài vào Việt Nam. Theo đại diện CGV, thị trường điện ảnh Việt Nam đang nhận được sự quan tâm từ các nhà đầu tư Hàn Quốc. Nhiều doanh nghiệp sẵn sàng tìm hiểu cơ hội đầu tư, hợp tác sản xuất phim, khai thác các câu chuyện thuần Việt và lựa chọn Việt Nam làm bối cảnh quay.

Tuy nhiên, ông Nguyễn Hoàng Hải cho rằng, rào cản lớn hiện nay đối với các đoàn làm phim quốc tế là thủ tục xin giấy phép quay phim. Bên cạnh đó, việc thiếu một chính sách thống nhất từ Trung ương đến địa phương, trong khi mỗi địa phương có những yêu cầu, quy định riêng, cũng làm giảm sức cạnh tranh của Việt Nam trong việc thu hút các đoàn phim nước ngoài.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông đề nghị CGV chủ động phát huy thế mạnh từ mạng lưới đối tác quốc tế để kết nối, mời gọi các đoàn làm phim nước ngoài đến khảo sát, trải nghiệm thực tế tại Việt Nam. Qua đó, Bộ VHTTDL có thêm cơ sở nghiên cứu, thử nghiệm và đánh giá hiệu quả của các chính sách ưu đãi, trong đó có đề xuất giảm thuế đối với các đối tác quốc tế.

Theo Thứ trưởng, để thu hút các đoàn làm phim quốc tế, bên cạnh cơ chế ưu đãi, Việt Nam cần chuẩn bị tốt hơn về dữ liệu điểm đến, hạ tầng dịch vụ, nguồn nhân lực, kỹ thuật trường quay, thiết bị hậu kỳ và sự phối hợp giữa các địa phương. Các doanh nghiệp có mạng lưới đối tác quốc tế sẽ là cầu nối quan trọng, giúp cơ quan quản lý tiếp cận nhu cầu thực tế của các đoàn phim. ■

Thứ trưởng Tạ Quang Đông tham quan tìm hiểu các gian hàng công nghệ, phát thanh, truyền hình, nội dung số tại Vietnam ICTCOMM và Telefilm Vietnam 2026 **Ảnh: T.T**

Hội tụ điện ảnh, truyền hình và công nghệ số

Cùng ngày, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông dự lễ khai mạc Triển lãm Quốc tế về Viễn thông, Công nghệ Thông tin và Truyền thông (Vietnam ICTCOMM 2026) và Triển lãm Quốc tế Phim và Công nghệ Truyền hình (Telefilm Vietnam 2026), diễn ra đến hết ngày 26.6 tại Trung tâm Hội chợ và Triển lãm Sài Gòn (SECC).

Phát biểu tại lễ khai mạc, Thứ trưởng Tạ Quang Đông nhấn mạnh, việc tổ chức đồng thời hai triển lãm cho thấy xu thế hội tụ ngày càng rõ giữa công nghiệp nội dung và công nghệ số, đồng thời phản ánh sức hút của thị trường Việt Nam đối với các doanh nghiệp quốc tế trong lĩnh vực điện ảnh, truyền hình và truyền thông.

Trong khuôn khổ triển lãm, Vietnam ICTCOMM 2026 giới thiệu các xu hướng công nghệ như AI, hạ tầng số, an ninh mạng, điện toán đám mây, cùng các hoạt động kết nối B2B và hội thảo chuyên đề về chuyển đổi số. Telefilm Vietnam 2026 tập trung vào hợp tác quốc tế trong lĩnh vực phim và truyền hình, giới thiệu mô hình đồng sản xuất, quảng bá địa điểm quay phim và kết nối đầu tư từ các đối tác.

H.HẠNH - T.TRANG

Từ di sản mỹ thuật đến sức mạnh mềm văn hóa

● **HÀ AN**

Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam vừa long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 60 năm thành lập (24.6.1966 - 24.6.2026) và đón nhận Huân chương Lao động hạng Ba. Nhân dịp này, Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam vinh dự đón nhận lẵng hoa chúc mừng của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm; Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn.

Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân trao Huân chương Lao động hạng Ba tặng lãnh đạo Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh trao Kỷ niệm chương "Vì sự nghiệp Văn hóa, Thể thao và Du lịch" tặng các cá nhân

Tham dự buổi lễ có Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân, Phó Chủ tịch thứ nhất Hội đồng Thi đua - Khen thưởng Trung ương; Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh; Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Phó trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Trần Thanh Lâm; Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước Cấn Đình Tài; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong; Đại sứ đặc mệnh toàn quyền nước CHDCND Lào tại Việt Nam Khamphao Ernthavanh; cùng lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương...

Dấu ấn 60 năm gìn giữ di sản mỹ thuật

Tại buổi lễ, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân đã trao Huân chương Lao động hạng Ba tặng tập thể Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam. Đây là phần thưởng cao quý của Đảng và Nhà nước, ghi nhận những thành tích xuất sắc của Bảo tàng trong sự nghiệp bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc, đóng góp tích cực vào sự phát triển của nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Phát biểu tại buổi lễ, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh gửi lời chúc mừng tới các thế hệ lãnh đạo, cán bộ, viên chức, người lao động của Bảo tàng; đồng thời ghi nhận, biểu dương những đóng góp bền bỉ của đơn vị đối với sự nghiệp bảo tồn, phát huy các giá trị mỹ thuật và di sản văn hóa dân tộc. Bộ trưởng khẳng định, trải qua 60 năm xây dựng và phát triển, từ những ngày đầu thành lập còn nhiều khó khăn, số lượng tác phẩm và không gian trưng bày còn khiêm tốn, đến nay Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam đã không ngừng lớn mạnh, trở thành trung tâm nghiên cứu, sưu tầm, bảo quản, trưng bày và phát huy di sản mỹ thuật hàng đầu của cả nước.

Hiện Bảo tàng đang lưu giữ hơn 20.000 hiện vật, trong đó có 9 Bảo vật quốc gia, phản ánh sinh động tiến trình phát triển của lịch sử mỹ thuật Việt Nam. Những năm qua, Bảo tàng đã thực hiện tốt công tác nghiên cứu, sưu tầm, kiểm kê, bảo quản, tu sửa, phục chế các tác phẩm có giá trị, giúp công chúng có cơ hội tiếp cận những bộ sưu tập quý về mỹ thuật cổ, mỹ thuật dân gian, mỹ thuật hiện đại và đương đại.

Trong bối cảnh khoa học công nghệ, trí tuệ nhân tạo và chuyển đổi số phát triển mạnh mẽ, nhu cầu và phương thức tiếp cận văn hóa của công chúng cũng có nhiều thay đổi. Trước yêu cầu đó, Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam đã tích cực ứng dụng công nghệ, đổi mới phương thức trưng bày, giáo dục và truyền thông, nâng cao chất lượng phục vụ công chúng; đồng thời đẩy mạnh hợp tác quốc tế, góp phần quảng bá, lan tỏa các giá trị văn hóa Việt Nam ở trong nước và trên thế giới.

Theo Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh, mỹ thuật luôn đồng hành với quốc gia, dân tộc. Thông qua nghệ thuật kiến trúc, điêu khắc, trang trí truyền thống cũng như các tác phẩm hội họa, đồ họa, mỹ thuật đã và đang đóng góp quan trọng vào sự phát triển văn hóa, bồi đắp các giá trị chân - thiện - mỹ, xây dựng con người, làm nên sức sống, bản sắc dân tộc và gia tăng sức mạnh mềm quốc gia. Bộ trưởng cũng nhắc lại chủ trương nhất quán của Đảng và Nhà nước trong việc quan tâm phát triển văn hóa, nghệ thuật; đồng thời cho rằng các nghị quyết, chủ trương lớn của Trung ương, Bộ Chính trị và Quốc hội đã mở ra những cơ hội phát triển mới cho lĩnh vực văn hóa trong giai đoạn hiện nay.

"Mỹ thuật luôn đồng hành với quốc gia, dân tộc. Thông qua kiến trúc, điêu khắc, trang trí truyền thống, hội họa, đồ họa và nhiều loại hình sáng tạo khác, mỹ thuật đã đóng góp quan trọng vào sự phát triển văn hóa, bồi đắp các giá trị chân - thiện - mỹ, xây dựng con người, làm nên sức sống, bản sắc dân tộc và gia tăng sức mạnh mềm quốc gia."

(Bộ trưởng LÂM THỊ PHƯƠNG THANH)

Đổi mới để đưa mỹ thuật đến gần công chúng

Để tiếp tục phát huy vai trò của một thiết chế văn hóa quan trọng của quốc gia, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh đề nghị Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam tập trung thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm trong thời gian tới.

Trước hết, Bảo tàng cần tiếp tục đẩy mạnh công tác sưu tầm các tác phẩm mới có giá trị, mang hơi thở đương đại, làm phong phú thêm bộ sưu tập; chú trọng bảo quản và phát huy giá trị các tác phẩm mỹ thuật, đưa mỹ thuật đến gần hơn với đời sống xã hội, góp phần truyền tải các giá trị thẩm mỹ, bồi dưỡng tâm hồn và nâng cao đời sống tinh thần của người Việt Nam.

Cùng với đó, Bảo tàng cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong chuyên môn, nghiệp vụ bảo tàng, đặc biệt ở công tác trưng bày và phát huy giá trị tác phẩm mỹ thuật; xây dựng cơ sở dữ liệu, số hóa hiện vật, phát triển mô hình bảo tàng thông minh, thân thiện, dễ tiếp cận với công chúng, nhất là giới trẻ. Công tác nghiên cứu khoa học, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cũng cần được tăng cường để đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

Bộ trưởng cũng đề nghị Bảo tàng mở rộng hợp tác quốc tế với các bảo tàng nghệ thuật, trung tâm nghệ thuật trong khu vực và trên thế giới; phối hợp tổ chức các triển lãm, chương trình giao lưu nghệ thuật nhằm quảng bá sâu rộng hơn mỹ thuật Việt Nam tới bạn bè quốc tế; đồng thời học hỏi, tiếp thu kinh nghiệm từ các bảo tàng trên thế giới để tiếp tục phát triển Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam.

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh bày tỏ tin tưởng, với truyền thống tốt đẹp cùng tinh thần không ngừng đổi mới, sáng tạo, Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam sẽ tiếp tục phát triển mạnh mẽ, xứng đáng là địa chỉ văn hóa uy tín, điểm đến hấp dẫn của công chúng trong nước và quốc tế.

Tại buổi lễ, thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh trao Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ tặng ông Nguyễn Anh Minh, Giám đốc Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam. Bộ trưởng cũng trao Kỷ niệm chương "Vì sự nghiệp Văn hóa, Thể thao và Du lịch" tặng các cá nhân có nhiều đóng góp cho Bảo tàng.

Dịp này, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong trao Bằng khen của Bộ trưởng Bộ VHTTDL tặng các tập thể, cá nhân của Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam. ■

PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

Bài 2:

Gỡ điểm nghẽn đào tạo nhân lực công nghệ cao

● HOÀNG HƯƠNG

Ngày 24.5.2025, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1002/QĐ-TTg phê duyệt "Đề án đào tạo nguồn nhân lực phục vụ phát triển công nghệ cao giai đoạn 2025-2035 và định hướng đến năm 2045". Đây là bước chuyển từ yêu cầu chung về nâng cao chất lượng nguồn nhân lực sang đào tạo có trọng tâm, tập trung vào STEM, công nghệ số, trí tuệ nhân tạo, công nghệ sinh học và những ngành công nghệ chiến lược.

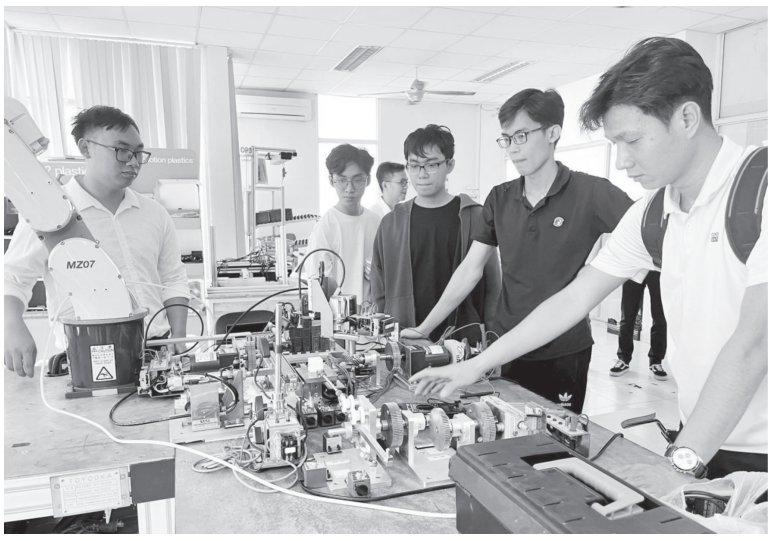
Chuẩn mới cho chương trình tài năng

Sau Quyết định 1002, Bộ GD&ĐT ban hành Kế hoạch số 780/KH-BGDĐT ngày 13.6.2025 để triển khai đề án trong hệ thống giáo dục đại học. Trọng tâm của kế hoạch là chuẩn hóa chương trình đào tạo tài năng trong các lĩnh vực STEM, từ cấu trúc chương trình, chuẩn đầu vào, chuẩn đầu ra đến cơ chế sàng lọc người học.

Từ định hướng đó, ngày 17.9.2025, Bộ GD&ĐT tiếp tục ban hành Quyết định số 2627/QĐ-BGDĐT về Chuẩn chương trình đào tạo kỹ sư, thạc sĩ tài năng thuộc các lĩnh vực STEM. Theo chuẩn mới, chương trình kỹ sư tài năng phải có tối thiểu 180 tín chỉ, tương ứng bậc 7 theo Khung trình độ quốc gia Việt Nam; chương trình thạc sĩ tài năng có tối thiểu 60 tín chỉ đối với người học đã tốt nghiệp đại học cùng nhóm ngành. Quy mô này cho thấy chương trình tài năng được thiết kế như một cấu trúc đào tạo chuyên sâu, đủ điều kiện để người học tham gia nghiên cứu, phát triển sản phẩm, chuyển giao công nghệ và giải quyết các bài toán thực tiễn.

Chuẩn đầu vào cũng được siết chặt. Với chương trình kỹ sư tài năng, thí sinh được xét tuyển thẳng nếu đoạt giải Nhất, Nhì, Ba trong kỳ thi chọn học sinh giỏi quốc gia hoặc Olympic quốc tế các môn Toán, Vật lý, Hóa học, Sinh học, Tin học. Nếu xét tuyển bằng điểm thi tốt nghiệp THPT, tổ hợp xét tuyển phải có môn Toán và ít nhất một môn Khoa học tự nhiên, tổng điểm thuộc nhóm 20% thí sinh đạt điểm cao nhất toàn quốc trong cùng tổ hợp. Với chương trình thạc sĩ tài năng, người học phải đạt chuẩn kết quả đại học và năng lực tiếng Anh tối thiểu bậc 4/6.

Điểm mới của chuẩn chương trình nằm ở cách phân hóa năng lực đầu ra. Với thiên hướng tài năng khoa học, người học phải tham gia nghiên cứu chuyên sâu, có sản phẩm học thuật, công bố khoa học hoặc minh chứng kết quả nghiên cứu được phản biện, đánh giá. Với thiên hướng phát triển công nghệ, trọng tâm là khả năng tham gia dự án phát triển sản phẩm, ứng dụng hoặc chuyển giao công nghệ. Với thiên hướng kinh doanh, quản trị và lãnh đạo công nghệ, chương trình đặt yêu cầu về tư duy quản trị, năng lực tổ chức, điều hành và xử lý các bài toán công nghệ trong thực tiễn.

Sinh viên thực hành trong phòng thí nghiệm công nghệ cao, một trong những nền tảng quan trọng để đào tạo nguồn nhân lực STEM chất lượng cao
Ảnh minh họa

Cách phân hóa này cho thấy yêu cầu mới trong nhận diện nhân tài. Nhân lực công nghệ cao không còn được nhìn nhận đơn thuần qua điểm số hay thành tích học thuật, mà phải được đánh giá bằng khả năng tạo ra tri thức mới, phát triển sản phẩm, chuyển giao công nghệ hoặc vận hành các dự án công nghệ. Đó là đội ngũ có thể tham gia sâu hơn vào chuỗi nghiên cứu, thiết kế, chế tạo, thương mại hóa và làm chủ công nghệ.

Cơ chế sàng lọc định kỳ cũng được đặt ra chặt chẽ. Người học không đáp ứng yêu cầu có thể được chuyển sang chương trình đào tạo chuẩn tương ứng. Quy định này tạo ranh giới rõ hơn giữa đào tạo đại trà, đào tạo chất lượng cao và đào tạo tài năng; đồng thời buộc các cơ sở đào tạo phải tổ chức chương trình theo chuẩn thực chất.

Cùng với chuẩn hóa người học và chương trình, Bộ GD&ĐT cũng đặt ra tiêu chí lựa chọn chương trình đào tạo và cơ sở đào tạo tham gia đề án. Theo Quyết định số 2628/QĐ-BGDĐT ngày 17.9.2025, các tiêu chí tập trung vào năng lực đào tạo, nghiên cứu, đội ngũ giảng viên, phòng thí nghiệm, hợp tác quốc tế, hợp tác doanh nghiệp và khả năng duy trì chương trình, nhằm tránh tình trạng mở chương trình theo phong trào.

Trên cơ sở các tiêu chí này, Bộ GD&ĐT đã phê duyệt 90 chương trình đào tạo kỹ sư, thạc sĩ tài năng thuộc các lĩnh vực STEM tham gia Đề án 1002. Con số này cho thấy đề án đã chuyển từ thiết kế chính sách sang lựa chọn chương trình cụ thể. Tuy nhiên, áp lực kiểm chứng chất lượng mới bắt đầu từ đây. Chương trình tài năng chỉ có thể tạo ra nhân lực công nghệ cao nếu cơ sở đào tạo bảo đảm được phòng thí nghiệm, dữ liệu, đề tài nghiên cứu, liên kết doanh nghiệp và cơ chế đánh giá đầu ra thực chất.

Khơi thông nguồn tài chính, chấp nhận rủi ro

Theo TS Đặng Văn Huấn, Phó Vụ trưởng Vụ Giáo dục Đại học, Bộ GD&ĐT, nguồn nhân lực chất lượng cao, tài năng trong các lĩnh vực công nghệ then chốt STEM đang trở thành yếu tố cạnh tranh cốt lõi giữa các quốc gia. Với Việt Nam, điểm nghẽn hiện nay là thiếu đội ngũ nhân lực STEM có trình độ, kỹ năng đáp ứng yêu cầu của các tập đoàn công nghệ lớn, ảnh hưởng trực tiếp đến thu hút đầu tư và chuyển dịch cơ cấu kinh tế.

Để tháo gỡ điểm nghẽn này, ngày 28.8.2025, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 29/2025/QĐ-TTg về tín dụng đối với học sinh, sinh viên, học viên thạc sĩ, nghiên cứu sinh học các ngành khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán. Chính sách này cho vay với lãi suất ưu đãi 4,8%/năm. Người học được vay toàn bộ học phí thực tế, đồng thời được vay sinh hoạt phí và chi phí học tập khác tối đa 5 triệu đồng/tháng. Các khoản vay dưới 500 triệu đồng không phải thực hiện bảo đảm tiền vay.

Ở trục phát triển khoa học công nghệ, ngày 19.2.2025, tại kỳ họp bất thường lần thứ 9, Quốc hội khóa XV thông qua Nghị quyết số 193/2025/QH15 về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc biệt tạo đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia. Điểm mới quan trọng là cơ chế chấp nhận rủi ro trong nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ: Tổ chức, cá nhân thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ sử dụng ngân sách nhà nước được miễn trách nhiệm dân sự đối với thiệt hại gây ra cho Nhà nước nếu đã thực hiện đầy đủ quy trình, quy định liên quan.

Cơ chế này có ý nghĩa trực tiếp với các lĩnh vực công nghệ mới, nơi nghiên cứu, thử nghiệm và phát triển sản phẩm luôn có độ bất định cao. Thiếu cơ chế chấp nhận rủi ro hợp lý, nhà khoa học, trường đại học và viện nghiên cứu dễ chọn hướng an toàn, khó đi vào những bài toán công nghệ phức tạp.

Nghị quyết 193 cũng mở cơ chế để trường đại học công lập, viện nghiên cứu thương mại hóa kết quả nghiên cứu, thành lập hoặc tham gia thành lập doanh nghiệp. Viên chức, nhà khoa học được tham gia quản lý, điều hành doanh nghiệp do cơ sở giáo dục đại học, tổ chức khoa học và công nghệ thành lập hoặc tham gia thành lập để thương mại hóa kết quả nghiên cứu. Đây là điểm kết nối trực tiếp giữa đào tạo, nghiên cứu và thị trường.

Trong lĩnh vực bán dẫn, Nghị quyết 193 cho phép hỗ trợ tài chính tối đa 30% tổng mức đầu tư, nhưng không quá 10.000 tỉ đồng, đối với dự án xây dựng nhà máy đầu tiên phục vụ nghiên cứu, đào tạo, thiết kế, chế tạo thử, kiểm chứng công nghệ và sản xuất chip chuyên dụng. Với hạ tầng số, Nghị quyết cũng hỗ trợ doanh nghiệp viễn thông triển khai tối thiểu 20.000 trạm phát sóng 5G trên toàn quốc.

Việc thiết lập hành lang pháp lý đồng bộ, chuẩn hóa chương trình đào tạo, khơi thông nguồn tài chính và chấp nhận rủi ro trong nghiên cứu là những bước đi căn bản để tạo nền móng cho nguồn nhân lực công nghệ cao. Tuy nhiên, đào tạo mới chỉ là điểm khởi đầu. Để nguồn lực ấy thực sự trở thành động lực phát triển, cần một cơ chế tuyển dụng, sử dụng và trọng dụng đủ công bằng, đủ hấp dẫn, đặt đúng người vào đúng vị trí, trao đúng nhiệm vụ và mở đúng không gian để tài năng được phát huy. ■

(Còn tiếp)

Đây là hoạt động văn hóa thiết thực nhằm tôn vinh những giá trị truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam, đồng thời khơi dậy, phát huy các giá trị ấy trong đời sống hôm nay. Thông qua Ngày hội, BTC mong muốn nâng cao nhận thức của toàn xã hội về vị trí, vai trò của gia đình Việt Nam trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; lan tỏa các chuẩn mực đạo đức, nét đẹp ứng xử, truyền thống yêu thương, trách nhiệm và gắn kết giữa các thế hệ.

Ngày hội cũng là dịp giới thiệu những nét văn hóa gia đình đặc trưng của các địa phương, nhấn mạnh vai trò của gia đình trong xây dựng xã hội tiến bộ, văn minh; biểu dương các cá nhân, tổ chức có nhiều đóng góp cho công tác gia đình. Đồng thời, tạo điều kiện để các địa phương giao lưu, trao đổi kinh nghiệm, quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hóa và tiềm năng du lịch của Khánh Hòa tới bạn bè, du khách.

Trong khuôn khổ Ngày hội, nhiều hoạt động ý nghĩa diễn ra tại Trung tâm Hội nghị và Nhà khách tỉnh Khánh Hòa, số 46 Trần Phú, phường Nha Trang. Bên cạnh lễ khai mạc, bế mạc, chương trình giao lưu nghệ thuật Niềm vui gia đình sẽ mang đến những tiết mục ca ngợi tình yêu quê hương, đất nước, tình yêu cuộc sống, con người và hạnh phúc gia đình. Chương trình giao lưu nghệ thuật quần chúng Sắc màu của biển cũng góp phần tạo nên không khí gần gũi, sinh động, giàu bản sắc.

Một điểm nhấn đáng chú ý là không gian trưng bày Góc đọc sách cùng con với chủ đề Gia đình đọc sách - Gắn kết yêu thương. Tại đây, công chúng được tiếp cận các đầu sách về nuôi dạy con, tâm lý

Vấn đề này được đặt ra tại Hội thảo khoa học "Xu hướng biến đổi của gia đình Việt Nam qua các thời kỳ - Thực trạng và giải pháp" do Bộ VHTTDL phối hợp với Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam tổ chức.

Đối mặt nhiều "khoảng trống" lớn

Gia đình Việt Nam đang chứng kiến sự thay đổi rõ rệt về cấu trúc. Quy mô liên tục thu hẹp, kéo theo biến chuyển trong cách tổ chức đời sống, quan niệm về hôn nhân, sinh con và quan hệ giữa các thế hệ. Từ mô hình đông con từng phổ biến, ngày càng nhiều gia đình chỉ sinh một hoặc hai con, thậm chí lựa chọn không sinh con.

Số liệu từ các cuộc Tổng điều tra dân số cho thấy quy mô hộ gia đình Việt Nam giảm từ bình quân 4,6 người năm 1999 xuống 3,8 người năm 2009, 3,6 người năm 2019 và khoảng 3,4 người năm 2024. Xu hướng này diễn ra trong bối cảnh mức sinh giảm

KHAI MẠC NGÀY HỘI GIA ĐÌNH VIỆT NAM NĂM 2026:

Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng

● **Bài, ảnh: NAM PHONG**

Chiều qua 25.6, Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Khánh Hòa tổ chức khai mạc Ngày hội Gia đình Việt Nam năm 2026 với chủ đề "Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng" tại phường Nha Trang, có sự tham gia của tám địa phương: Ninh Bình, Thanh Hóa, Đắk Lắk, Gia Lai, Đồng Tháp, Vĩnh Long, Cà Mau và Khánh Hòa.

Các đại biểu cắt băng khai mạc Ngày hội Gia đình Việt Nam năm 2026

gia đình và tham gia những hoạt động khuyến khích mỗi gia đình duy trì thói quen đọc sách. Việc cùng nhau đọc, cùng nhau trò chuyện được xem như một cách gần gũi để kết nối, vun đắp tình cảm và nuôi dưỡng những giá trị tốt đẹp trong mỗi mái nhà.

Cùng với đó, Ngày hội trưng bày hình ảnh, hiện vật giới thiệu nét đẹp văn hóa gia đình, kết quả triển khai Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình, công tác phòng, chống bạo lực gia đình, hoạt động tuyên truyền, tư vấn hôn nhân và gia đình.

Phát biểu khai mạc Ngày hội, bà Nguyễn Hằng Nga, Giám đốc Trung tâm Triển lãm Văn hóa - Nghệ thuật Việt Nam chia sẻ: Gia đình là tế bào của xã hội, là môi trường đầu tiên hình thành nhân cách con người, là nơi lưu giữ và truyền trao những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp của dân tộc từ thế hệ này sang thế hệ khác. Trải qua hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước, gia đình Việt Nam luôn giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong nuôi dưỡng tâm hồn, giáo dục đạo lý, xây dựng nhân cách và bồi đắp những giá trị nhân văn làm nên sức mạnh trường tồn của dân tộc.

Theo bà Nga, dù trong bất kỳ hoàn cảnh nào, từ những năm tháng chiến tranh gian khổ đến thời kỳ đổi mới, hội nhập và phát triển hôm nay, gia đình vẫn là điểm tựa bình yên, nơi khởi nguồn của tình yêu thương, trách nhiệm và khát vọng vươn lên của mỗi con người. Những giá trị như hiếu nghĩa, thủy chung, đoàn kết, yêu thương, đùm bọc lẫn nhau đã góp phần tạo nên bản sắc văn hóa dân tộc, trở thành nền tảng quan trọng cho sự phát triển bền vững của đất nước. Nhận thức sâu sắc vai trò ấy, Đảng và Nhà nước luôn quan tâm ban hành nhiều chủ trương, chính sách nhằm xây dựng gia đình Việt Nam no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh.

Trong bối cảnh đất nước đẩy mạnh CNH - HĐH và hội nhập quốc tế sâu rộng, gia đình Việt Nam đứng trước nhiều cơ hội nhưng cũng không ít thách thức. Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số, mạng xã hội, cùng những thay đổi về lối sống và điều kiện kinh tế - xã hội đang đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với công tác gia đình. Điều đó đòi hỏi mỗi chúng ta vừa gìn giữ những giá trị truyền thống được kết tinh qua nhiều thế hệ, vừa thích ứng với sự phát triển của thời đại, xây dựng gia đình hiện đại, văn minh, đậm bản sắc văn hóa dân tộc.

Chính vì vậy, Ngày hội Gia đình Việt Nam năm 2026 không chỉ hiện thực hóa chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với công tác gia đình, mà còn là dịp tôn vinh những giá trị bền vững của gia đình Việt Nam; nâng cao nhận thức cộng đồng về vai trò, vị trí của gia đình trong đời sống xã hội; góp phần lan tỏa thông điệp yêu thương, chia sẻ, trách nhiệm và gắn kết giữa các thành viên.

Các hoạt động của Ngày hội hướng tới xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, khuyến khích các thành viên trong gia đình tăng cường kết nối, sẻ chia và đồng hành; đề cao trách nhiệm của gia đình trong giáo dục đạo đức, lối sống, hình thành nhân cách cho thế hệ trẻ, góp phần xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện. Đây cũng là dịp tôn vinh những gia đình tiêu biểu, những tấm gương giàu nghị lực, trách nhiệm, yêu thương và cống hiến cho xã hội, từ đó lan tỏa những giá trị nhân văn sâu sắc trong cộng đồng...■

Gia đình Việt và khoảng trống kết nối thế hệ

● **THANH MAI**

Từ xu hướng ngại kết hôn, ngại sinh con đến thu hẹp quy mô gia đình và gia tăng lối sống độc thân, gia đình Việt Nam đang đứng trước những biến đổi sâu sắc. Đằng sau lựa chọn cá nhân là tác động dài hạn tới mức sinh, cơ cấu dân số, nguồn nhân lực, an sinh xã hội và sự trao truyền giá trị giữa các thế hệ.

mạnh tại nhiều địa phương, nhất là đô thị lớn, nơi áp lực nhà ở, việc làm, giáo dục và nuôi dạy con cái ngày càng nặng nề.

Theo ThS Lò Thị Thu Thủy, Phó Trưởng ban Dân tộc và Tôn giáo, Cơ quan Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam, quy mô gia đình nhỏ giúp các hộ tập trung nguồn lực cho giáo dục, chăm sóc sức khỏe, nâng cao chất lượng sống, nhưng cũng làm suy giảm gắn kết dòng họ, gia tăng nguy cơ cô đơn ở người cao tuổi và làm yếu đi chức năng hỗ trợ tinh thần của gia đình nhiều thế hệ. Cùng với đó, gia đình truyền thống dần nhường chỗ cho gia đình hạt nhân; các mô hình "phi truyền thống" xuất hiện nhiều hơn, như: Gia đình đơn thân, gia đình khuyết thiếu, chung sống không kết hôn hoặc sống độc thân.

Đáng chú ý, sự thay đổi còn thể hiện trong quan niệm sống của một bộ phận giới trẻ. Phó Cục trưởng Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện (Bộ VHTTDL) Khuất Văn Quý cho rằng, xã hội đang chứng kiến hiện tượng thanh niên lựa chọn "không yêu, không kết hôn, không sinh con". Nếu trước đây kết hôn và sinh con được xem là dấu mốc gần như tất yếu, thì nay nhiều người trẻ đề cao độc lập cá nhân, lựa chọn cuộc sống ít ràng buộc.

Trong bối cảnh mức sinh giảm và già hóa dân số nhanh, xu hướng kết hôn muộn, ngại sinh con hoặc không kết hôn không còn là chuyện riêng. Theo ThS Nguyễn Thành Nhân (Trường Đại học Văn Lang), quy mô hộ nhỏ làm suy giảm mạng lưới hỗ trợ truyền thống trong chăm sóc trẻ em, người cao tuổi; gia tăng tính cá nhân hóa, giảm gắn kết liên thế hệ và biến đổi các giá trị gia đình. Ở cấp độ rộng hơn, mức sinh thấp kéo dài có thể dẫn tới thiếu hụt lao động và tăng gánh nặng an sinh.

Vun đắp tương lai gia đình

Trước những biến đổi ấy, các chuyên gia cho rằng, cần giải pháp đồng bộ từ nhận thức, chính sách đến phát huy vai trò cộng đồng. Trước hết, giáo dục và truyền thông về hôn nhân, gia đình cần được đổi mới, trong đó phải trả lời rõ câu hỏi: Kết hôn và sinh con để làm gì? GS.TS Nguyễn Thiện Nhân, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Phó Thủ tướng Chính phủ cho rằng, phát triển gia đình cần xuất phát từ hai mục tiêu cao nhất của đất nước là người dân hạnh phúc và dân tộc trường tồn; đồng thời tạo điều kiện để kết hôn, sinh con trở thành hạnh phúc có giá trị lâu dài.

Ở góc nhìn văn hóa, GS.TS Nguyễn Hữu Minh, Chủ tịch Hội Xã hội học Việt Nam nhấn mạnh, trong bối cảnh hội nhập và sự phát triển mạnh của các nền tảng số xuyên biên giới, gia đình cần trở thành "bộ lọc văn hóa" đầu tiên, giúp con em tiếp nhận có chọn lọc các giá trị từ môi trường mạng; đồng thời lan tỏa hệ giá trị gia đình Việt Nam với các chuẩn mực no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh.

Bên cạnh thay đổi nhận thức, chính sách hỗ trợ thiết thực cần được thúc đẩy để giảm áp lực cho người trẻ khi lập gia đình và sinh con. Theo ông Khuất Văn Quý, áp lực kinh tế, nhà ở, việc làm, giáo dục và chăm sóc trẻ em là những nguyên nhân khiến nhiều người kết hôn muộn hoặc ngại sinh con. Do đó, cần tiếp tục hoàn thiện chính sách nhà ở xã hội, mở rộng trường học, cơ sở chăm sóc trẻ em, nâng cao chất lượng y tế và tạo môi trường lao động thân thiện với gia đình.

Cùng với chính sách, vai trò của các gia đình văn hóa cần được phát huy như một kênh lan tỏa giá trị trong cộng đồng. Thông qua phong trào xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa và hoạt động tôn vinh điển hình, các giá trị yêu thương, tôn trọng, sẻ chia và trách nhiệm sẽ có thêm không gian để lan tỏa.

Sự thay đổi về quy mô và cấu trúc gia đình là điều khó tránh trong quá trình phát triển. Nhưng dù tồn tại dưới hình thái nào, gia đình vẫn cần được gìn giữ như nơi nuôi dưỡng nhân cách, kết nối các thế hệ và trao truyền những giá trị tốt đẹp. Khi gia đình vững bền, xã hội mới có nền tảng để phát triển bền vững. ■

TIN THỂ THAO

Tuyển bóng ném bãi biển nữ dự giải thế giới

Đội tuyển bóng ném bãi biển nữ Việt Nam đang có mặt tại Zagreb (Croatia) để thi đấu Giải bóng ném bãi biển vô địch thế giới 2026, diễn ra đến ngày 29.6. Tại giải, đội đăng ký 8 cầu thủ dưới dự dẫn dắt của HLV Huỳnh Minh Ngôn.

Giải có 16 đội chia thành 4 bảng. Các đội thi đấu vòng tròn tại vòng bảng sau đó chọn 3 đội có thành tích tốt nhất ở mỗi bảng để tiếp tục vòng bảng lượt 2 (mỗi bảng 6 đội). Tiếp đó, 4 đội xuất sắc nhất của mỗi bảng lượt 2 sẽ giành quyền vào tứ kết và tranh suất bán kết, chung kết. Đội tuyển nữ Việt Nam nằm ở bảng A cùng Đức, Hà Lan và Uruguay.

V.H

Bắn súng chuẩn bị cho ASIAD 20

Đội tuyển bắn súng Việt Nam đang đẩy mạnh quá trình chuẩn bị cho ASIAD 20 tại Nhật Bản, bằng chuyến tập huấn kéo dài 25 ngày tại Pháp dành cho ba xạ thủ nội dung 25m súng ngắn bắn nhanh nam gồm: Hà Minh Thành, Trần Công Hiếu và Vũ Tiến Nam.

Theo Ban huấn luyện, đây là giai đoạn quan trọng giúp các VĐV hoàn thiện chuyên môn, tích lũy kinh nghiệm thi đấu và hướng tới mục tiêu tranh chấp huy chương tại đấu trường châu Á. Nội dung 25m súng ngắn bắn nhanh nam tại ASIAD 20 sẽ gồm hai bộ huy chương cá nhân và đồng đội. Theo quy định của ASIAD 20, mỗi quốc gia chỉ được đăng ký tối đa ba xạ thủ cho một nội dung.

L.H

Tuyển lặn thi đấu giải thế giới

Đội tuyển lặn Việt Nam với 9 VĐV chủ lực đang thi đấu Giải lặn vô địch thế giới 2026, diễn ra đến ngày 29.6 tại Hàn Quốc.

Thành phần đội gồm: Nguyễn Trung Kiên, Nguyễn Huy Anh, Đặng Phú Quốc, Trần Thị Huyền Trang, Đặng Thị Vương, Nguyễn Thành Lộc, Lưu Nguyễn Đức Tâm, Đỗ Đình Toàn và Nguyễn Tiến Đạt. Trong số này, Nguyễn Thành Lộc được đánh giá là gương mặt nổi bật nhất của lặn Việt Nam hiện nay. Kình ngư của TP.HCM đã nhiều lần giành thành tích cao ở đấu trường quốc tế và được kỳ vọng sẽ tạo dấu ấn tại giải đấu năm nay.

H.L

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM CHUẨN BỊ CHO ASEAN CUP 2026:

Khi nhà vô địch chọn lối đi riêng

VĨNH HY

Đội tuyển Việt Nam vừa bước vào đợt tập trung chuẩn bị cho ASEAN Cup 2026. Không chỉ sở hữu lực lượng đông đảo và chất lượng, đội tuyển còn cho thấy quyết tâm rất lớn trong hành trình bảo vệ ngôi vương Đông Nam Á với sự kết hợp hài hòa giữa kinh nghiệm, sức trẻ và những nhân tố mới đầy triển vọng.

Chuyến tập huấn tại Hàn Quốc sẽ là tiền đề quan trọng để thầy trò HLV Kim Sang-sik tạo sự chuẩn bị tốt nhất cho sân chơi khu vực — Ảnh: MINH DÂN

"Binh hùng tướng mạnh"

Danh sách tập trung lần này phản ánh rõ định hướng xây dựng một đội tuyển có chiều sâu và tính cạnh tranh cao của HLV Kim Sang-sik. Bên cạnh bộ khung đã khẳng định được năng lực trong nhiều năm qua, chiến lược gia người Hàn Quốc mạnh dạn trao cơ hội cho những cầu thủ trẻ và các nhân tố nhập tịch, cầu thủ gốc Việt đang thi đấu ấn tượng.

Sự góp mặt của Nguyễn Xuân Son, Đặng Văn Lâm, Đỗ Hoàng Hên cùng những gương mặt mới như Le Giang Patrik, Nguyễn Tài Lộc hay Ngô Đăng Khoa mang đến nhiều lựa chọn chất lượng cho đội tuyển. Những cầu thủ này không chỉ sở hữu nền tảng thể chất tốt mà còn được đào tạo trong môi trường bóng đá hiện đại, hứa hẹn giúp lối chơi của đội tuyển Việt Nam thêm đa dạng và giàu sức cạnh tranh.

Trong khi đó, bộ khung giàu kinh nghiệm vẫn là điểm tựa quan trọng. Những cái tên như Nguyễn Quang Hải, Nguyễn Hoàng Đức, Đỗ Duy Mạnh, Đoàn Văn Hậu, Bùi Hoàng Việt Anh, Nguyễn Thành Chung, Nguyễn Hai Long hay Phạm Xuân Mạnh đã chinh chiến qua nhiều giải đấu lớn và hiểu rõ áp lực của màu áo ĐTQG. Kinh nghiệm của họ sẽ là yếu tố quan trọng giúp toàn đội duy trì sự ổn định trong giai đoạn chuẩn bị cũng như khi bước vào giải đấu chính thức.

Đáng chú ý, CLB Công an Hà Nội tiếp tục là đội bóng đóng góp lực lượng nhiều nhất với 6 cầu thủ được triệu tập. Dù đang hướng tới các mục tiêu lớn tại AFC Champions League Elite 2026/27, đội bóng ngành Công an vẫn tạo điều kiện tối đa để các cầu thủ thực hiện nhiệm vụ quốc gia, thể hiện trách nhiệm và sự đồng hành với bóng đá Việt Nam.

Không chỉ chú trọng hiện tại, Ban huấn luyện còn hướng tới tương lai với việc trao cơ hội cho hàng loạt tài năng trẻ như Nguyễn Đình Bắc, Nguyễn Ngọc Mỹ, Nguyễn Nhật Minh, Đinh Quang Kiệt hay Trần Trung Kiên. Đây là những gương mặt được đánh giá có tiềm năng phát triển lớn và có thể trở thành trụ cột của đội tuyển trong những năm tới.

Bên cạnh lực lượng cầu thủ, thành phần Ban huấn luyện cũng được tăng cường đáng kể với sự xuất hiện của trợ lý Kim Do-heon. Cựu tuyển thủ Hàn Quốc từng có 62 lần khoác áo ĐTQG, tham dự Olympic Athens 2004 và World Cup 2006. Kinh nghiệm thi đấu đỉnh cao cùng quãng thời gian khoác áo nhiều CLB danh tiếng sẽ là nguồn bổ sung quý giá cho đội tuyển Việt Nam.

Với lực lượng được đánh giá là "binh hùng tướng mạnh", cùng sự chuẩn bị kỹ lưỡng về chuyên môn và nhân sự, đội tuyển Việt Nam đang cho thấy quyết tâm rất lớn trong hành trình bảo vệ chức vô địch ASEAN Cup 2026. Kỳ vọng đang được đặt vào một tập thể giàu sức sống, bản lĩnh và đủ khả năng tiếp tục mang vinh quang về cho bóng đá nước nhà.

Chuẩn bị theo cách riêng

Đội tuyển Việt Nam đang bước vào giai đoạn chuẩn bị quan trọng với kế hoạch tập huấn kéo dài gần một tháng. Theo lịch trình, thầy trò HLV Kim Sang-sik tập luyện tại Hà Nội từ ngày 23.6 đến 1.7 trước khi sang Hàn Quốc tập huấn từ ngày 2 - 14.7. Tại đây, đội tuyển sẽ thi đấu 3 trận đấu tập với các đối thủ được lựa chọn phù hợp nhằm phục vụ yêu cầu chuyên môn của Ban huấn luyện.

Sau khi kết thúc chuyến tập huấn, đội tuyển sẽ trở về Hà Nội tiếp tục hoàn thiện khâu chuẩn bị và thi đấu trận giao hữu quốc tế với Myanmar trên sân Thái Nguyên vào ngày 18.7. Đây sẽ là màn tổng duyệt cuối cùng trước khi bước vào hành trình bảo vệ ngôi vô địch ASEAN Cup.

Đợt tập huấn tại Hàn Quốc được xem là khoảng thời gian quý giá để đội tuyển nâng cao nền tảng thể lực, hoàn thiện kỹ chiến thuật và tăng cường sự gắn kết trong lối chơi. Tuy nhiên, kế hoạch chuẩn bị hiện tại cũng khiến không ít người hâm mộ băn khoăn khi đội tuyển chỉ có một trận giao hữu chính thức với Myanmar - đối thủ không còn được đánh giá là thách thức lớn đối với các đội bóng hàng đầu Đông Nam Á.

Trong bóng đá hiện đại, các trận giao hữu chất lượng cao đóng vai trò rất quan trọng. Đây là cơ hội để Ban huấn luyện kiểm nghiệm đội hình, thử nghiệm chiến thuật và đánh giá khả năng thích ứng của cầu thủ trước áp lực từ những đối thủ mạnh. Việc thiếu những "quân xanh" đủ tầm phần nào khiến quá trình đánh giá năng lực thực tế của các nhân tố mới gặp khó khăn hơn.

Điều đó đồng nghĩa với việc HLV Kim Sang-sik sẽ phải dựa nhiều vào các buổi tập, các trận đấu nội bộ và những trận đấu tập kín trong thời gian tập huấn để đưa ra quyết định về nhân sự. Đây là bài toán không đơn giản, đòi hỏi sự quan sát kỹ lưỡng và khả năng đánh giá chính xác từ Ban huấn luyện.

Tuy nhiên, cách chuẩn bị hiện tại cũng có những điểm tích cực. Việc tập trung rèn luyện trong môi trường ít áp lực về kết quả giúp HLV Kim Sang-sik có thêm thời gian truyền tải triết lý bóng đá, xây dựng bộ khung ổn định và nâng cao sự ăn ý giữa các vị trí. Bên cạnh đó, việc giữ kín các phương án chiến thuật cũng giúp đội tuyển tránh bị các đối thủ cạnh tranh trực tiếp như Thái Lan hay Indonesia nghiên cứu quá kỹ trước giải đấu.

Lịch sử bóng đá Việt Nam từng chứng kiến nhiều chiến dịch thành công, được xây dựng từ những giai đoạn chuẩn bị âm thầm nhưng hiệu quả. Vì vậy, thay vì quá chú trọng đến số lượng trận giao hữu, điều quan trọng nhất vẫn là chất lượng của quá trình tập luyện và khả năng tối ưu nguồn lực hiện có.

ASEAN Cup 2026 đang đến gần. Trách nhiệm trên vai HLV Kim Sang-sik là rất lớn, nhưng với sự chuẩn bị bài bản và lộ trình rõ ràng, người hâm mộ hoàn toàn có thể kỳ vọng vào một đội tuyển Việt Nam giàu sức chiến đấu và đủ khả năng cạnh tranh ngôi vô địch khu vực. ■

MESSI - RONALDO:

Cuộc tranh đua làm thay đổi bóng đá thế giới

● KHẢI HƯNG

Ngày 23 và 24.6 vừa qua chứng kiến Lionel Messi và Cristiano Ronaldo lần lượt lập cú đúp bàn thắng. Như sự xếp đặt tài tình của số phận, cả hai cùng thiết lập kỷ lục về "khoảng thời gian dài nhất giữa bàn thắng đầu tiên và cuối cùng tại World Cup": 20 năm và 11 ngày. Điều đáng nói, cuộc tranh đua giữa cả hai chưa dừng lại.

Messi và Ronaldo vẫn phủ bóng World Cup ở tuổi trên dưới 40

Giữ nguyên sức hút

Trong lịch sử bóng đá hiện đại, hiếm có câu chuyện nào kéo dài lâu đến vậy mà vẫn giữ nguyên sức hút như cuộc cạnh tranh giữa Messi và Ronaldo. Suốt gần hai thập kỷ, hai siêu sao này không chỉ tranh giành danh hiệu cá nhân và tập thể, mà còn tạo ra một kỷ nguyên riêng - nơi mọi cuộc tranh luận, mọi so sánh và mọi cột mốc đều xoay quanh họ. Cuộc tranh đua ấy không đơn thuần là câu chuyện thể thao, mà còn trở thành hiện tượng văn hóa toàn cầu, góp phần thay đổi cách bóng đá được nhìn nhận, theo dõi và tiêu thụ.

Một trong những khoảnh khắc đáng nhớ đầu tiên diễn ra tại lễ trao giải Cầu thủ xuất sắc nhất năm 2007 của FIFA. Khi đó, Kaka là người chiến thắng, còn Messi và Ronaldo xếp sau. Tuy nhiên, sự chú ý lại hướng vào tình huống nhầm lẫn hài hước khi "Vua bóng đá" Pele trao nhầm cúp Á quân cho Ronaldo, buộc Chủ tịch FIFA Sepp Blatter phải can thiệp để hai cầu thủ đổi lại giải thưởng. Dù chỉ là một sự cố nhỏ, sự lúng túng của hai tài năng trẻ khi ấy lại vô tình mở ra chương đầu cho một trong những cuộc đối đầu lớn nhất lịch sử thể thao.

Kể từ đó, Messi và Ronaldo bắt đầu thống trị thế giới bóng đá. Trong vòng một thập kỷ sau năm 2007 gần như mọi danh hiệu cá nhân lớn, đặc biệt là Quả bóng Vàng, đều thuộc về một trong hai cầu thủ này. Họ đã giành phần lớn các danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất năm tại châu Âu, cho thấy sự vượt trội rõ ràng so với phần còn lại của thế giới. Không chỉ dừng lại ở giải thưởng cá nhân, tổng số bàn thắng và danh hiệu mà họ tích lũy được là con số khổng lồ, đưa cả hai vào nhóm những cầu thủ vĩ đại nhất mọi thời đại.

Điều đáng nói là cuộc kình địch giữa Messi và Ronaldo không chỉ nằm ở con số. Nó còn tạo ra một cuộc tranh luận không hồi kết về danh hiệu "cầu thủ vĩ đại nhất mọi thời đại" (GOAT). Những ý kiến trái chiều xuất hiện ở khắp nơi. Nếu Ronaldo thường được nhắc đến với số bàn thắng và thành tích tại Champions League, thì Messi lại nổi bật với số Quả bóng Vàng và bộ sưu tập danh hiệu tổng thể. Thành công ở cấp độ đội tuyển quốc gia cũng góp phần làm cho cuộc tranh luận trở nên phức tạp hơn khi cả hai đều có những cột mốc riêng đáng nhớ.

Tầm ảnh hưởng vượt xa phạm vi bóng đá

Quan sát kỹ, người ta dễ dàng nhận ra sự đối lập rõ nét giữa hai cầu thủ. Messi đại diện cho phong cách chơi bóng thiên về kỹ thuật, sáng tạo và khả năng rê dắt mượt mà, trong khi Ronaldo nổi bật bởi thể chất, sức mạnh, tốc độ và bản năng săn bàn sắc bén. Sự tương phản này khiến họ thường được đặt ở hai cực đối lập, tạo nên một câu chuyện hấp dẫn cho truyền thông và người hâm mộ.

Tuy nhiên, phía sau những khác biệt ấy lại là nhiều điểm chung đáng ngạc nhiên. Cả Messi và Ronaldo đều xuất thân trong hoàn cảnh khó khăn, rời xa quê hương từ khi còn nhỏ để theo đuổi giấc mơ bóng đá. Messi rời Argentina sang Tây Ban Nha khi mới 13 tuổi, còn Ronaldo chuyển từ Madeira đến Lisbon khi 12 tuổi. Họ đều phải đối mặt với nỗi nhớ nhà và những thử thách khắc nghiệt của môi trường bóng đá chuyên nghiệp từ rất sớm.

Điểm chung lớn nhất giữa hai siêu sao này chính là khát khao chiến thắng không ngừng nghỉ. Chính động lực ấy đã giúp họ vượt lên trên những cầu thủ cùng thời và duy trì phong độ đỉnh cao trong suốt gần 20 năm. Những người từng làm việc với họ đều nhận thấy sự quyết tâm đặc biệt trong từng buổi tập cũng như mỗi trận đấu. Đây cũng là yếu tố quan trọng khiến cuộc cạnh tranh giữa Messi và Ronaldo không chỉ kéo dài mà còn liên tục được nâng lên những tầm cao mới.

Đỉnh điểm của sự kình địch diễn ra khi Ronaldo chuyển đến Real Madrid vào năm 2009, đặt anh vào vị trí đối đầu trực tiếp với Messi của Barcelona. Cuộc đối đầu giữa hai câu lạc bộ này vốn đã rất căng thẳng, nay lại càng trở nên gay gắt hơn. Trong nhiều năm, Messi và Ronaldo không chỉ cạnh tranh danh hiệu cá nhân mà còn là trung tâm của những trận El Clasico đầy kịch tính. Trong giai đoạn thi đấu tại Tây Ban Nha, cả hai đã đạt được những con số thống kê gần như không tưởng về số bàn thắng và số trận ra sân.

Cuộc cạnh tranh này thậm chí còn mang tính cá nhân rõ rệt. Mỗi bàn thắng, mỗi danh hiệu đều trở thành lời khẳng định vị thế trước đối thủ. Những màn ăn mừng mang tính biểu tượng, như việc Messi cởi áo giơ cao trước khán giả hay Ronaldo tái hiện hành động tương tự chỉ vài tháng sau đó, thể hiện rõ mức độ ảnh hưởng lẫn nhau giữa hai cầu thủ.

Không dừng lại ở sân cỏ, sự kình địch giữa Messi và Ronaldo còn lan sang lĩnh vực thương mại và truyền thông. Họ trở thành hai thương hiệu cá nhân lớn nhất trong lịch sử thể thao. Doanh số áo đấu, lượng người theo dõi trên mạng xã hội và thu nhập của cả hai đều đạt mức ấn tượng. Những con số này cho thấy tầm ảnh hưởng vượt xa phạm vi bóng đá, biến họ thành biểu tượng toàn cầu.

Ngay cả khi đã rời châu Âu để thi đấu ở những giải đấu khác, cuộc tranh luận về Messi và Ronaldo vẫn chưa bao giờ kết thúc. Người hâm mộ tiếp tục so sánh từng thành tích, từng danh hiệu và từng đóng góp của họ. Thực tế, chính việc không có câu trả lời rõ ràng cho câu hỏi "ai vĩ đại hơn" đã góp phần duy trì sức hấp dẫn lâu dài của cuộc kình địch này.

Một số chuyên gia cho rằng, hai cầu thủ này giống như "hai diễn viên chính trong một vở kịch kéo dài suốt 20 năm". Họ không chỉ cạnh tranh mà còn thúc đẩy nhau tiến bộ. Mỗi khi một người đạt thành tích mới, người còn lại lại tìm cách vượt qua. Chính sự tương tác này đã nâng mặt bằng chung của bóng đá lên một tầm cao mới.

Ở góc độ rộng hơn, Messi và Ronaldo đã thay đổi cách thế giới nhìn nhận bóng đá. Họ khiến người hâm mộ quan tâm nhiều hơn đến các con số thống kê, đến vấn đề thương hiệu cá nhân và đến câu chuyện đằng sau mỗi cầu thủ. Bóng đá không còn chỉ là trò chơi 90 phút trên sân, mà trở thành một ngành công nghiệp giải trí toàn cầu với những nhân vật trung tâm có sức ảnh hưởng lớn.

Khi cả hai đang tiến gần đến những năm cuối trong sự nghiệp, câu hỏi về "người chiến thắng" của kỷ nguyên này vẫn chưa có lời giải cuối cùng. Một số ý kiến cho rằng Messi có lợi thế nhờ chức vô địch World Cup, trong khi Ronaldo vẫn nổi bật với những kỷ lục ghi bàn đáng kinh ngạc. Nhưng có lẽ, điều quan trọng hơn chính là sự tồn tại của cả hai trong cùng một thời đại đã tạo nên một điều chưa từng có trong lịch sử bóng đá.

Rốt cuộc, Messi hay Ronaldo vĩ đại hơn có thể sẽ luôn là một câu hỏi mở. Nhưng điều chắc chắn là họ đã cùng nhau tạo nên một kỷ nguyên đặc biệt - một thời kỳ mà bóng đá được nâng lên tầm cao mới, nơi mọi giới hạn bị phá vỡ và mọi chuẩn mực được định nghĩa lại. Và dù câu chuyện ấy có kết thúc ra sao, di sản mà họ để lại sẽ còn được nhắc đến trong nhiều thế hệ sau. ■

Tiền vệ của Qatar nhận án treo giò 5 trận

Tiền vệ Assim Madibo của Qatar đã phải nhận án phạt nặng từ FIFA, sau pha vào bóng khiến Ismael Kone gãy chân ở trận gặp Canada tại vòng bảng World Cup 2026.

Phút 53 của trận đấu giữa hai đội, Madibo thực hiện pha xoạc bóng từ phía sau với Kone. Trọng tài lập tức rút thẻ đỏ trực tiếp đối với tiền vệ 29 tuổi. Ở thời điểm thực hiện pha phạm lỗi, Madibo dường như chưa nhận ra mức độ nghiêm trọng của tình huống. Tuy nhiên, khi biết Kone bị gãy chân, tiền vệ của Qatar ôm đầu đầy thất thần rồi lặng lẽ rời sân trong nước mắt.

Kone lập tức được đội ngũ y tế chăm sóc và đưa thẳng đến bệnh viện. Các bác sĩ xác định tiền vệ 24 tuổi bị gãy cả xương chày và xương mác ở chân trái, buộc phải tiến hành phẫu thuật khẩn cấp. Ca phẫu thuật diễn ra thành công nhưng ngôi sao của Sassuolo không thể tiếp tục thi đấu tại World Cup 2026. Trong khi đó, Madibo cũng phải trả giá đắt. Sau án treo giò tự động một trận vì thẻ đỏ, Ủy ban Kỷ luật FIFA quyết định nâng mức xử phạt lên thành 5 trận vì hành vi phạm lỗi nghiêm trọng.

K.TUẤN

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Cuộc sống "đảo lộn" giữa nắng nóng kỷ lục

● HỒNG NHUNG

Những đợt nắng nóng cực đoan liên tiếp xảy ra trên thế giới đang làm thay đổi nhịp sống của người dân, khi nền nhiệt cao kỷ lục khiến việc thích nghi trở nên đầy khó khăn. Trong bối cảnh biến đổi khí hậu ngày càng rõ nét, nắng nóng cực đoan đang trở thành một trong những thách thức lớn của nhân loại.

Người dân tránh nóng trên bãi biển ở Nice, Pháp — Ảnh: THX/TTXVN

Tình trạng nắng nóng kéo dài không chỉ tác động đến sinh hoạt hằng ngày, mà còn làm gia tăng nhu cầu sử dụng điện, gây áp lực lên hệ thống cung cấp năng lượng và nguồn nước. Tại châu Âu, đợt nắng nóng kéo dài đang ảnh hưởng nghiêm trọng đến nhiều quốc gia. Các bệnh viện quá tải, số ca cấp cứu gia tăng, đồng thời làm gián đoạn hoạt động giao thông, năng lượng và giáo dục.

Người dân trải qua một mùa hè nóng "như thiêu như đốt" với nhiệt độ nhiều nơi dự kiến phá kỷ lục trong những ngày gần đây. Anh, Pháp, Tây Ban Nha đều ghi nhận các mức nhiệt cao nhất, được dự báo vượt 40 độ C. Đáng chú ý, nhiều nơi của Pháp đã cảnh báo tình trạng "báo động đỏ" - mức cảnh báo cao nhất vì nắng nóng. Theo cơ quan khí tượng nước này, nhiệt độ cực cao cả ngày lẫn đêm, thậm chí một số khu vực ghi nhận nhiệt độ lên đến 43 độ C đã ảnh hưởng trực tiếp đến sức khoẻ người dân. Nắng nóng cũng gây ra nhiều ca tử vong tại Pháp thời gian gần đây. Để ứng phó với thời tiết khắc nghiệt này, người dân đã sử dụng quạt điện, túi chườm đá và tắm nước lạnh để làm mát.

Theo dự báo khí tượng, hầu hết khu vực miền Tây nước Mỹ, từ dãy núi Rockies đến bờ Thái Bình Dương, sẽ tiếp tục ghi nhận nền nhiệt cao hơn trung bình nhiều năm trong những ngày tới. Điều kiện thời tiết khô nóng kết hợp với độ ẩm thấp làm gia tăng nguy cơ cháy rừng trên diện rộng. Cơ quan Thời tiết Quốc gia Mỹ và Cơ quan Quản lý Tình trạng khẩn cấp thành phố New York đã ban hành cảnh báo về nắng nóng do lo ngại các rủi ro sức khỏe, đặc biệt là với người cao tuổi, trẻ em hay những người phải lao động ngoài trời.

Trong khi đó, tại châu Á, do ảnh hưởng của El Nino, nhiều quốc gia ở châu lục này đối mặt với nắng nóng kéo dài cùng với những dấu hiệu thời tiết khắc nghiệt khác. Đợt nắng nóng cực đoan ở Ấn Độ đã làm đảo lộn cuộc sống thường nhật của người dân tại nhiều bang phía bắc Ấn Độ. Đường phố và các khu chợ trở nên vắng vẻ vào buổi chiều, trong khi một số nông dân phải chuyển sang làm việc vào ban đêm để tránh nóng.

Còn tại Việt Nam, nắng nóng cũng trở nên gay gắt trong thời gian gần đây. Nhiệt độ ngoài trời ở Thủ đô Hà Nội ghi nhận lên đến hơn 40 độ C, kết hợp với hơi nóng bốc lên từ mặt đường và các công trình bê tông khiến không khí trở nên ngột ngạt hơn. Nhiều người phải hạn chế ra ngoài vào những giờ cao điểm nắng nóng, trong khi những lao động làm việc ngoài trời trở nên khó khăn hơn với điều kiện thời tiết khắc nghiệt và lo ngại bởi nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe.

Trong lịch sử, ít quốc gia châu Âu có nhu cầu làm mát bởi các đợt nắng nóng trong quá khứ hiếm khi đạt đến mức nhiệt độ cao kéo dài như hiện nay. Dù vậy gần đây, nhu cầu lắp đặt điều hòa và quạt điện đã tăng vọt ở nhiều quốc gia. Tại Pháp, hệ thống siêu thị như Carrefour thậm chí đã bán ra 30.000 thiết bị làm mát như quạt, điều hòa chỉ trong một ngày, cao gấp 1.000 lần so với mức bình thường. Tình trạng tương tự diễn ra tại Anh khi chuỗi bán lẻ điện máy Currys cũng ghi nhận doanh số quạt tăng tới 3.000% và điều hòa tăng 330%. Bên cạnh đó, ứng phó nắng nóng khắc nghiệt, thành phố New York (Mỹ) cũng nhanh chóng mở hơn 600 điểm làm mát công cộng tại các quận nội thành để hỗ trợ người dân và du khách tránh nóng.

Theo Tổ chức Y tế Thế giới, căng thẳng nhiệt là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong liên quan đến thời tiết. Giới chuyên gia cảnh báo nếu không có các biện pháp kịp thời, trong đó đặc biệt chú trọng tới việc giảm thiểu khí thải từ nhiên liệu hóa thạch, thế giới có nguy cơ phải gánh chịu thêm gần 2 tháng nắng nóng cực đoan mỗi năm vào cuối thế kỷ này. Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc António Guterres đã kêu gọi chính phủ các nước đẩy nhanh tiến trình chuyển đổi sang năng lượng sạch và hành động khẩn cấp để hạn chế tình trạng nóng lên toàn cầu. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Báo chí và niềm tin

● TÙNG QUANG

Xã hội đang bước vào kỷ nguyên của "báo chí công dân" khi mỗi công dân cũng được xem là một nhà báo. Ở thời đại công nghiệp 4.0, chỉ cần một chiếc smartphone, mọi người dễ dàng "xuất bản" thông tin của mình thu lượm được, thậm chí còn có thể "truyền hình trực tiếp" qua hình thức livestream. Điều này mang lại sức mạnh giám sát và lan tỏa thông tin to lớn, nhưng cũng đặt ra những thách thức chưa từng có về tính xác thực, đạo đức và trách nhiệm xã hội.

Trong một "rừng" tin, thật giả lẫn lộn, biết tin ai? Bạn đọc có thể lên mạng xã hội để biết thông tin, nhưng muốn biết độ xác thực của thông tin đó đến đâu, chắc chắn phải xem báo.

Giữa "biết" và "tin" là một khoảng cách khá xa. Và khoảng cách đó chính là dư địa để báo chí phát triển. Báo chí có thể khó nhanh bằng mạng xã hội. Nhưng ngược lại, thông tin trên báo chí phần lớn đã được kiểm chứng, xem xét nhiều chiều - điều mà "báo chí công dân", vì nhiều lý do khác nhau, khó với. Tin nhanh nhưng không ít là tin giả; tin chậm nhưng đa phần là tin thật. Lợi thế và tính ưu việt của báo chí trước "bão" mạng xã hội chính là ở chỗ đó.

Tuy nhiên, lợi thế đó đang bị thách thức trong thời đại trí tuệ nhân tạo (AI). Tin bây giờ nhiều khi không phải con người bằng xương, bằng thịt viết ra với sự thấu cảm, tư duy phản biện, sự nhạy cảm xã hội, đạo đức nghề nghiệp và góc nhìn nhân văn của con người mà là bằng các thuật toán máy móc. "*Rằng hay thì thật là hay/Nghe ra ngậm đắng nuốt cay thế nào" (Kiều,* Nguyễn Du). Một khi AI ngày càng có khả năng tạo ra những nội dung khó phân biệt với sản phẩm do con người thực hiện, những giá trị cốt lõi của báo chí như tính chính xác, kiểm chứng thông tin và tính chuyên nghiệp càng trở nên quan trọng. Đây không chỉ là nền tảng bảo đảm chất lượng thông tin mà còn là yếu tố giúp duy trì niềm tin của người dân trong thời đại AI.

Đi xa hơn, không chỉ thật-giả, báo chí còn mang "khuôn mặt hình người", đầy tính nhân văn. AI không phải con người. Các hệ thống AI được hình thành từ dữ liệu, thông tin và những ưu tiên của xã hội. Những vấn đề nào được nhắc đến nhiều hơn, những nhóm đối tượng nào được phản ánh nhiều hơn và những tiếng nói nào được lắng nghe nhiều hơn thì đương nhiên có cơ hội nhiều hơn được AI đưa vào quá trình hoạch định chính sách cũng như thiết kế các hệ thống công nghệ. Ngược lại, nhóm yếu thế hoặc những cộng đồng ít được chú ý có nguy cơ tiếp tục bị đứng ngoài các tiến trình này. Đó cũng là dư địa để báo chí mang "khuôn mặt hình người" phát triển, bảo đảm không có tiếng nói nào bị bỏ quên. Việc phản ánh đầy đủ những vấn đề của phụ nữ, người khuyết tật, cộng đồng dân tộc thiểu số hay người dân ở vùng sâu, vùng xa không chỉ mang ý nghĩa xã hội, mà còn góp phần giúp các nhà hoạch định chính sách, doanh nghiệp công nghệ và các tổ chức phát triển nhận diện đầy đủ hơn những nhu cầu khác nhau trong xã hội khi xây dựng và triển khai các hệ thống AI.

Rõ ràng, một lần nữa, báo chí đang bị thử thách. Không chỉ dừng lại ở việc xác minh sự thật, quan trọng hơn, báo chí còn là một trong những cơ chế giúp bảo đảm quá trình chuyển đổi số diễn ra theo hướng bao trùm và lấy con người làm trung tâm. Sứ mệnh thiêng liêng của báo chí trong kỷ nguyên AI chính là ở chỗ đó. ■

Bác sĩ người Pháp nhiễm virus Ebola

Pháp vừa thông báo ca nhiễm virus Ebola đầu tiên. Bệnh nhân là bác sĩ trở về từ Cộng hòa Dân chủ Congo, nơi đang bùng phát dịch. Theo Bộ Y tế Pháp, bác sĩ này đã được cách ly ngay. Đây là lần đầu tiên virus Ebola được phát hiện tại Pháp. Văn phòng Thủ tướng Pháp cho biết Thủ tướng Sebastien Lecornu đang theo dõi sát sao tình hình.

Ngay sau khi Pháp công bố ghi nhận ca bệnh đầu tiên, Tổng giám đốc Tổ chức Y tế thế giới Tedros Adhanom Ghebreyesus cho rằng nguy cơ bùng phát dịch toàn cầu "vẫn ở mức thấp". Mặc dù vậy, ông Ghebreyesus vẫn cảnh báo về những rủi ro mà các nhân viên ở tuyến đầu phải đối mặt.

L.YẾN